

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота / проект

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему Фінансування естетичи податкового та
фіскального обліку основних засобів і аналіз їх
використання на ТОВ „Порошкові фарби України“

Виконав: студент 2 курсу, групи 0А-18-2113
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої програми оподаткування
(код і назва освітньої програми)
спеціалізації _____
(код і назва спеціалізації)

Грибанова А.Ю.
(ініціали та прізвище)

Керівник д.е.н., професор кафедри Масаголюк
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент доктор, к.е.н. Прохоров І.К.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(код та назва)

Освітня програма «Оподаткування»

(код та назва)

Спеціалізація _____

(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Т.О. Меліхова

« 11 » _____ 2019 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ / ПРОЕКТ СТУДЕНТОВІ (СТУДЕНТЦІ)

Прийомовій Альоні Юрїївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проекту) Формування системи податкового та фінансового обліку основних засобів і аналіз їх використання на ТОВ «Порошкові фарби України»

керівник роботи Макаренко Андрій Петрович, д.е.н., професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвердені наказом ЗНУ від «10» вересня 2019 року № 1539 – с

2. Строк подання студентом роботи 18.01.2020

3. Вихідні дані до роботи законотворчо-нормативні документи, періодичні видання, літературна дисерсія, фінансова звітність підприємства

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1. Теоретико-історичні аспекти податкового та фінансового обліку основних засобів та аналіз ефективності їх використання на підприємстві 2. Податковий та фінансовий облік основних засобів і аналіз ефективності їх використання на ТОВ «Порошкові фарби України» 3. Типовий цикл функціонування податкового та фінансового обліку і аналіз використання основних засобів

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Об'єкт основних засобів, кореспонденції рахунків обліку основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України», відображені на краткому етапі в обліку, а також етапи та ефективності висхідного етапу основних засобів, як формування первісної вартості основних засобів етапи та система показників забезпеченості підприємства основними засобами.

б. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	д.е.н. професор Макаренко А.І.	 11.09.19	 23.09.19
2	д.е.н. професор Макаренко А.І.	 23.09.19	 19.11.19
3	д.е.н. професор Макаренко А.І.	 19.11.19	 13.12.19

7. Дата видачі завдання 11.09.2019

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

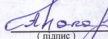
№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень	вересень 2019р.	виконано
2	Огляд літературних джерел, періодичних видань з теми дослідження	вересень 2019р.	виконано
3	Робота над 1 розділом	вересень 2019р.	виконано
4	Робота над 2 розділом	вересень 2019р.	виконано
5	Робота над 3 розділом	жовтень 2019р.	виконано
6	Підготовка звіту з переддипломної практики	жовтень 2019р.	виконано
7	Підготовка до публікації наукової статті, тез доповіді	листопад 2019р.	виконано
8	Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій	листопад 2019р.	виконано
9	Попередній захист роботи	грудень 2019р.	виконано
10	Нормоконтроль	грудень 2019р.	виконано
11	Підготовка остаточного варіанту роботи, автореферату, презентаційного матеріалу, доповіді	грудень 2019р.-січень 2020р.	виконано
12	Захист роботи	січень 2020р.	виконано

Студент

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Керівник роботи (проєкту)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

(підпис)

(ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Прийомова А.Ю. Формування системи податкового та фінансового обліку основних засобів і аналіз їх використання на ТОВ «Порошкові фарби України».

Кваліфікаційна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 - Облік і оподаткування, науковий керівник А.П. Макаренко. Запорізький національний університет. Інженерний інститут. Факультет економіки та менеджменту, кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2020.

Досліджено теоретичні основи обліку та аналізу ефективності використання основних засобів. Показано облік основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України». Проаналізовано фінансовий стан ТОВ «Порошкові фарби України». Проведено аналіз ефективності використання основних засобів на ТОВ «Євро Авангард». Розроблені шляхи щодо удосконалення обліку та аналізу ефективності використання основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України».

Ключеві слова: ОСНОВНІ ЗАСОБИ, ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

ABSTRACT

Priyomova A.Y. Formation of system of tax and financial accounting of fixed assets and analysis of their use at Powder Paints of Ukraine LLC.

Qualification work for higher master's degree in specialty 071 - Accounting and taxation, supervisor A.P. Makarenko. Zaporizhzhia National University. Engineering

Institute. Faculty of Economics and Management, Department of Accounting, Analysis, Taxation and Auditing, 2020.

The theoretical bases of accounting and analysis of the efficiency of the use of fixed assets are investigated. An account of fixed assets at Powder Paints of Ukraine LLC is shown. The financial status of Powder Paints of Ukraine LLC is analyzed. The analysis of the efficiency of use of fixed assets at Euro Avangard LLC. Ways to improve the accounting and analysis of the efficiency of the use of fixed assets at LLC "Powder Paints of Ukraine" were developed.

Keywords: FUNDS, ACCOUNTING OF FIXED ASSETS, TAX ACCOUNTING OF FIXED ASSETS, ANALYSIS OF EFFICIENCY OF USE OF FIXED ASSETS

АННОТАЦИЯ

Приёмова А.Ю. Формирование системы налогового и финансового учета основных средств и анализ их использования на ООО «Порошковые краски Украина».

Квалификационная работа для получения степени высшего образования магистра по специальности 071 - Учет и налогообложение, научный руководитель А.П. Макаренко. Запорожский национальный университет. Инженерный институт. Факультет экономики и менеджмента, кафедра учета, анализа, налогообложения и аудита, 2020.

Исследованы теоретические основы учета и анализа эффективности использования основных средств. Показано учет основных средств на ООО «Порошковые краски Украина». Проанализировано финансовое состояние ООО «Порошковые краски Украина». Проведен анализ эффективности использования

основных средств на ООО «Евро Авангард». Разработаны пути по совершенствованию учета и анализа эффективности использования основных средств на ООО «Порошковые краски Украина».

Ключевые слова: ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА, УЧЕТ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ, НАЛОГОВЫЙ УЧЕТ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ, АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО ТА ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	11
1.1 Законодавчо-нормативна база податкового та фінансового обліку основних засобів	11
1.2 Фінансовий та податковий облік основних засобів.....	32
1.3 Аналіз ефективності використання основних засобів.....	46
2 ПОДАТКОВИЙ ТА ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ І АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ТОВ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ».....	58
2.1 Загальна характеристика діяльності та організаційна структура і управління ТОВ «Порошкові фарби України».....	58
2.2 Фінансовий та податковий облік основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України».....	66
2.3 Аналіз показників фінансового стану ТОВ «Порошкові фарби України»....	73
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ТА ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	85
3.1 Аналіз ефективності використання основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України».....	85
3.2 Пропозиції щодо вдосконалення фінансового та податкового обліку основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України».....	92
3.3 Пропозиції щодо вдосконалення аналізу ефективності використання основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України».....	98
ВИСНОВКИ.....	106
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	110
ДОДАТОК А – БАЛАНС (ФОРМА 1) ЗА 2017 РІК.....	117
ДОДАТОК Б – ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ЗА 2017 РІК.....	120
ДОДАТОК В – БАЛАНС (ФОРМА 1) ЗА 2018 РІК.....	121
ДОДАТОК Г – ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ЗА 2018 РІК.....	124

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Важливою умовою функціонування підприємства будь-якого виду діяльності та розміру є наявність основних засобів. Ефективне використання основних засобів зумовлює необхідність впровадження на підприємстві науково обґрунтованої системи їх обліку, яка б відповідала вимогам управління. У системі фінансового та податкового обліку наявності та руху основних засобів визначальну роль відіграють концепція їх оцінки, яка повинна забезпечувати виконання принципу об'єктивності у формуванні фінансової та податкової звітності підприємства.

Розгляду питань формування системи податкового та фінансового обліку основних засобів і аналізу їх використання сприяли роботи наступних вчених: Бутинця Ф.Ф, Грішньої О.А., Дерев'яненко С.І., Кулаковської Л.П., Лишиленка О.В., Макаренка А.П., Подольської В.О., Яріш О.В. та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до плану науково-дослідницьких робіт Запорізького національного університету до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством». Автором запропоновано вдосконалення фінансового та податкового обліку та аналізу ефективності використання основних засобів.

Метою магістерської роботи є розробка пропозицій щодо удосконалення організації податкового та фінансового обліку ТОВ «Порошкові фарби України» та аналізу ефективності використання основних засобів.

Реалізація мети роботи зумовила необхідність виявлення і розв'язання наступного комплексу завдань:

- дослідити податковий та фінансовий облік основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України»;

- провести аналіз ефективності використання основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України»;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення податкового та фінансового обліку основних засобів та аналізу ефективності використання основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України».

Об'єктом дослідження є процес податкового та фінансового обліку та аналізу ефективності використання основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України».

Предметом дослідження є теоретико-методологічні підходи щодо податкового та фінансового обліку та аналізу ефективності використання основних засобів.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, а також дані бухгалтерського обліку і звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Порошкові фарби України».

Наукова новизна проведеного дослідження полягає в удосконаленні фінансового та податкового обліку основних засобів і аналізу ефективності їх використання ТОВ «Порошкові фарби України».

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження практичних рекомендацій у діяльність ТОВ «Порошкові фарби України», пов'язаних з удосконаленням фінансового та податкового обліку основних засобів і аналізу ефективності їх використання на підприємстві.

Методи дослідження. Магістерська робота проведена на основі діалектичного підходу до вивчення теоретичних аспектів фінансового та податкового обліку основних засобів і аналізу ефективності їх використання.

Окрім того, у процесі дослідження використано абстрактно-логічний метод: метод порівняння, метод групування, абсолютних, середніх відносних величин, балансовий метод: метод деталізації, графічний метод.

Апробація результатів дослідження.

Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на XII університетської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених «МОЛОДА НАУКА-2019» (м. Запоріжжя, 2019р.).

Обсяг та структура магістерської роботи.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст магістерської роботи виконаний на сто двадцяти сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі 9 рисунків та 28 таблиць. Робота містить 4 додатки. Список використаних джерел складається із 61 найменування.

1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОДАТКОВОГО ТА ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ І АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Законодавчо-нормативна база регулювання податкового та фінансового обліку основних засобів

Важливим елементом, при формуванні системи податкового та фінансового обліку основних засобів, а також складанні звітності, є дослідження законодавчо-нормативної бази та огляд наукової літератури. Існує багато точок зору до трактування поняття «основні засоби», у наукових дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених, найтипівіші з яких наведено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Визначення поняття «основні засоби» в економічній літературі

Автор	Визначення поняття основні засоби
1	2
Бутинець Ф.Ф. [21]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він перевищує один рік)
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. [22]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство формує з метою використання їх у процесі виробництва чи постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій і очікуваний термін корисного застосування яких перевищує рік
Борисов А.Б. [20]	Основні засоби – засоби праці виробничого та невиробничого призначення. Характерною особливістю ОЗ, є участь в процесі виробництва тривалий час, у перебігу багатьох циклів, при збереженні основних властивостей і первинної форми, при цьому поступове зношування і їх вартість переносяться на продукцію, що виготовляється

Продовження таблиці 1.1

1	2
Бойко В.М., Вашків П.Г. [21]	Основні засоби – сукупність засобів праці, які функціонують у сфері матеріального виробництва в незмінній натуральній формі протягом тривалого часу, а переносять свою вартість на заново створений продукт частинами в міру їх зношення
Ю.В. Неміш [21]	Основні засоби – це вартісно виражені ресурси, які утримуються суб'єктом господарювання з метою використання в процесі виробництва, постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення чи соціально-культурних функцій, очікуваний строк експлуатації яких становить не менше одного року, чи визначається межами операційного циклу понад один рік, вартість яких зменшується в процесі використання

Джерело: згруповано автором на підставі [20; 21; 22]

Аналіз наведених визначень поняття «основні засоби» показав, що більшість авторів при розкритті сутності категорії «основні засоби» акцентують увагу на таких ключових критеріях визнання основних засобів, як:

- матеріальність (наявність матеріально-речової форми);
- призначення (утримуються з метою використання їх в процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних чи соціально-культурних функцій);
- строк корисного використання (більше року або операційного циклу, якщо він більше року).

Автори звертають увагу на особливості визнання об'єкту основних засобів активом, тобто коли існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з використанням цього об'єкта в господарській діяльності [20, с. 657].

Під час дослідження діючих законодавчо-нормативних актів було виявлено, що їх можна поділити на групи, що наведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Групи законодавчо-нормативної бази податкового та фінансового обліку основних засобів

№ групи	Назва групи	Використання в обліковому процесі
1	Законодавча	Визначає сутність бухгалтерського обліку, його завдання, основні поняття, що використовуються, порядок регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку. Включає Конституцію України, Господарський кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV.
2	Нормативна	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», який регулює методологічні засади ведення обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, та ряд інших П(С)БО.
3	Методична	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій; Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків; Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів; Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку; Інші нормативно-правові акти.
4	Організаційна	Наказ про облікову політику підприємства; Робочий план рахунків для обліку необоротних матеріальних активів; Наказ про проведення інвентаризації; посадові інструкції; графіки документообігу та інвентаризації; регламенти бухгалтерських та інших адміністративних служб та порядок організації та реалізації внутрішнього контролю. Ця група документів формується в рамках системи управління конкретного підприємства.

Джерело: сформовано автором

Законодавчим актом, що регулює облік основних засобів є Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV[1]. Цей закон визначає правові засади організації ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Згідно даного документу бухгалтерський облік є обов'язковим, ведеться всіма підприємствами,

оскільки фінансова, статистична, податкова та інші види звітності, ґрунтуються на даних цієї системи.

Нормативною базою фінансового обліку основних засобів є П(С)БО 7 «Основні засоби» [2]. Це положення регулює методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності. У даному стандарті прописані критерії визнання об'єкта основних засобів активом, прописані методи оцінки, переоцінки та амортизації основних засобів, врегульовано формування інформації про зменшення корисності та вибуття основних засобів, а також порядок розкриття інформації про них у примітках до фінансової звітності.

Згідно з п. 4 П(С)БО 7 «Основні засоби»: основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [2].

Об'єкт основних засобів визнається активом, згідно п. 6 П(С)БО 7, якщо існує ймовірність того, що підприємство/установа отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання та його вартість може бути достовірно визначена[2].

Для визнання в обліку основних засобів є важливий критерій - контрольованість. Тому що, згідно з п. 3 НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3], активи — це ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання котрих, як очікується, призведе до отримання економічних вигід у майбутньому[3].

Тому, підприємство може контролювати актив лише в разі володіння правами на отримання майбутніх економічних вигід від його використання, як правило, контроль супроводжується наявністю права власності.

Дослідивши законодавчо-нормативну базу були визначенні критерії визнання основних засобів в обліку, які зображені на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1 – Критерії визнання основних засобів в обліку

Джерело: згруповано автором на підставі [2].

Відповідно до п. 7 П(С)БО 7, одиницею обліку основних засобів є об'єкт.

Визначення об'єкта основних засобів наведене в п. 4 П(С)БО 7 представлено на рисунку 1.2.

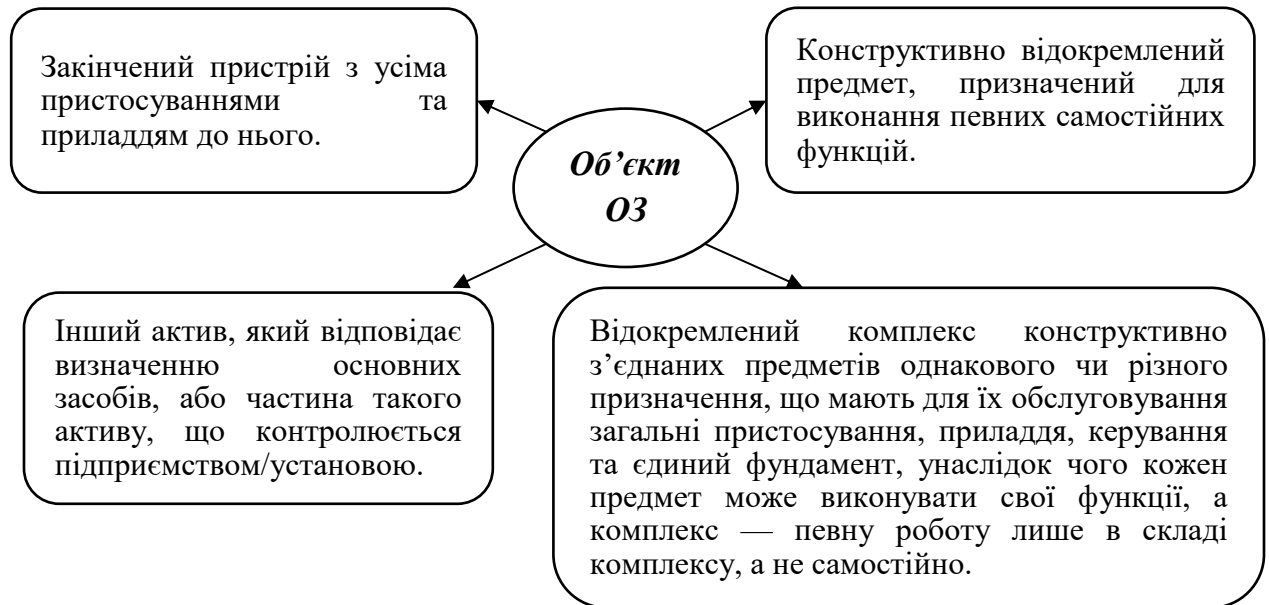

Рисунок 1.2 – Визначення об'єкта основних засобів в П(С)БО 7 «Основні засоби»

Джерело: згруповано автором на підставі [2].

Окрім визначення об'єкта основних засобів, в п. 4 П(С)БО 7 зазначено що, якщо один об'єкт основних засобів складається із частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожна із цих частин може визнаватися в обліку як окремий об'єкт основних засобів.

Згідно з п. 7 П(С)БО 7, придбані/створені основні засоби зараховуються на баланс підприємства/установи за первісною вартістю.

Первісна вартість - це історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів[2].

Первісна вартість об'єкта основних засобів, згідно п. 8 П(С)БО 7, складається з витрат:

- суми, що сплачують постачальникам активів і підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);
- реєстраційні збори, державне мито й аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються підприємству/установі);
- витрати зі страхування ризиків доставки основних засобів;
- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою[3].

Шляхи надходження основних засобів зображені на рисунку 1.3.

Рисунок 1.3 – Шляхи надходження основних засобів

Джерело: згруповано автором на підставі [2].

Визначення первісної вартості об'єкта основних засобів залежить від способу їх надходження на підприємство, зокрема, первісною вартістю для:

- придбаних та створених основних засобів є вартість їх придбання з урахуванням додаткових витрат, передбачених п. 8 П(С)БО 7;
- справедлива вартість для безоплатно отриманих основних засобів на дату отримання з урахуванням додаткових витрат, передбачених п. 8 П(С)БО 7 (п. 10 П(С)БО 7);
- погоджена засновниками (учасниками) підприємства справедлива вартість основних засобів, внесених до статутного капіталу, з урахуванням додаткових витрат, передбачених п. 8 П(С)БО 7 (п. 10 П(С)БО 7);
- собівартість об'єктів, переведених до основних засобів із оборотних активів (запасів), визначена згідно з П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 «Витрати» (п. 11 П(С)БО 7);
- залишкова вартість переданого об'єкта основних засобів, отриманого в обмін на подібний об'єкт. Якщо залишкова вартість переданого об'єкта перевищує його справедливую вартість, то первісною вартістю об'єкта основних засобів, отриманого в обмін на подібний об'єкт, є справедлива вартість переданого об'єкта із включенням різниці до витрат звітного періоду (п. 12 П(С)БО 7);

- справедлива вартість переданого немонетарного активу, придбаного в обмін (або частковий обмін) на неподібний актив, збільшена (зменшена) на суму грошових коштів або їх еквівалентів, що була передана (отримана) під час обміну (п. 13 П(С)БО 7) [3].

Податковим кодексом України (далі – ПКУ) визначається поняття амортизації, вартості, що амортизується, первісної, ліквідаційної вартості, класифікація основних засобів у залежності від строку їх корисного використання та об'єкти основних засобів, що підлягають амортизації.

Згідно ПКУ:

Основні засоби — матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 6000 грн, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6000 грн і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких із дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)» [4].

Можна зробити висновок, що головними характеристиками податкового визначення основних засобів є:

1. Матеріальність
2. Очікуваний строк корисного використання (експлуатації).
3. Спрямованість активів у господарській діяльності.

Займати статус основних засобів можуть не лише необоротні матеріальні активи, які прямо генерують (збільшують) податкові доходи (наприклад,

обладнання, котре здають в оренду, або автомобіль, яким надають послуги з перевезення вантажу).

Варто зауважити, що більшість адміністративних необоротних активів (офіси, офісне обладнання, меблі, службові автомобілі, які обслуговують адміністративний персонал, тощо) безпосередньо не генерують доходу. Проте всі вони обслуговують і забезпечують діяльність підприємства, метою якої є отримання доходу, а отже - мають господарсько-діяльну спрямованість. Те ж стосується й об'єктів, які безпосередньо не збільшують доходу від будь-якого окремо існуючого об'єкта основних засобів, але можуть бути необхідними для отримання доходів від решти активів підприємства (наприклад, охоронні системи, системи відеонагляду тощо).

Відповідно, необоротні матеріальні активи, які не використовуються в господарській діяльності платника податку, називають невиробничими основних засобів (пп. 138.3.2 ПКУ). Такі об'єкти не вважають основними засобами, і, як результат, витрати на їх придбання (створення) у податковому обліку не амортизують [4].

У бухгалтерському обліку поділу на основні засоби та невиробничі основні засоби не існує. Незалежно від того, де задіяний необоротний матеріальний актив (у виробництві чи постачанні товарів, наданні послуг, для здавання в оренду чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій), у системі П(С)БО його за визначенням вважають основним засобом й амортизують. Тобто використання в господарській діяльності не є визначальним фактором бухгалтерської класифікації необоротного матеріального активу як основного засобу.

Податковими основними засобами вважаються ті, вартість якого, придбаного чи створеного необоротного матеріального активу, перевищує суму в 6000 грн. Тобто, первісна вартість придбаного чи створеного необоротного

матеріального активу повинна бути більшою за 6000 грн. З цим критерієм треба порівнювати всю суму витрат, котрі формують первісну вартість об'єкта ОЗ.

Податок на додану вартість, нарахований (сплачений) під час купівлі (створення) об'єкта основного засобу, який згідно з р. V ПКУ включають до податкового кредиту, не збільшує первісної вартості об'єкта основного засобу. Податок на додану вартість - не бере участі у визначенні суми витрат, яку порівнюють із вартісним критерієм[4].

У разі якщо матеріальний актив відповідає всім переліченим вище критеріям, окрім вартісного (його первісна вартість не перевищує 6000 грн), підприємство має справу не з податковим основним засобом, а з малоцінними необоротними матеріальними активами. З точки зору класифікації необоротних активів, наведеної в ПКУ, це інший необоротний матеріальний актив (пп. 138.3.4 ПКУ).

Якщо виходити з назви п. 138.3 ПКУ, який прописує податкові правила амортизації, то ним встановлено порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів, про решту необоротних активів там не вказується. У пп. 138.3.1 ПКУ зазначено: розрахунок амортизації основних засобів або нематеріальних активів здійснюється відповідно до П(С)БО чи МСФЗ з урахуванням обмежень, встановлених пп. 14.1.138 ПКУ.

Про решту необоротних активів не згадано, а якщо взяти до уваги обмеження пп. 14.1.138 ПКУ, то малоцінний необоротний матеріальний актив не розглядається, адже саме згідно з останнім малоцінні необоротні матеріальні активи не потрапляють до основних засобів. Однак далі за текстом п. 138.3 ПКУ не вказано про заборону амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів. Навпаки, група 11 — малоцінні необоротні матеріальні активи — наведена в таблиці «Мінімально допустимі строки амортизації основних засобів й інших необоротних активів» у пп. 138.3.3 ПКУ. Саме через це виникає багато

питань і сумнівів щодо амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів в податковому обліку.

Згідно з останніми роз'ясненнями, малоцінні необоротні матеріальні активи в податковому обліку не амортизуються, та, відповідно, різниці, передбачені ст. 138 ПКУ, за такими активами в платника не виникають.

Але, варто звернути увагу, що на відміну від бухгалтерського обліку, у податковому обліку платник не має права самостійно змінювати вартісний критерій (6000 грн), яким надійно розмежовано податкові малоцінні необоротні матеріальні активи й основні засоби завдяки визначенню останніх із пп. 14.1.138 ПКУ[4].

Отже, ми дійшли такого висновку: усі податкові малоцінні необоротні матеріальні активи (необоротні матеріальні активи, призначені для використання в господарській діяльності та вартістю не більш ніж 6000 грн) у бухгалтерському обліку класифікуються як повноцінні основні засоби (якщо в бухгалтерському обліку вартісний критерій по віднесенню до малоцінні необоротні матеріальні активи збігається з податковим, вони обліковуються на субрахунку 112). Відповідно, до них застосовують положення П(С)БО 7 «Основні засоби».

Упевнившись, що придбаний об'єкт є податковим основним засобом, для нього необхідно правильно обрати групу, саме від цього залежить мінімально допустимий строк корисного використання об'єкта, який потрібно враховувати під час його податкової амортизації.

Розглянемо запропоновану класифікацію основних засобів й інших необоротних активів, згідно в пп. 138.3.3 ПКУ у таблицях 1.3 та 1.4. Такий поділ ґрунтується на визначенні основних засобів із пп. 14.1.138 ПКУ.

Таблиця 1.3 - Податкова класифікація основних засобів

Номер групи	Назва та визначення за ПКУ (за наявності)	Мінімально допустимий строк корисного використання, років
1	2	3
2	<p>Капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом</p> <p>Згідно з пп. 14.1.75 <u>ПКУ</u>, до земельних поліпшень належать матеріальні об'єкти, розташовані в межах земельної ділянки, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни призначення, а також результати господарської діяльності або проведення певного виду робіт (зміна рельєфу, поліпшення ґрунтів, розміщення посівів, багаторічних насаджень, інженерної інфраструктури тощо).</p>	15
3	<p>Будівлі</p> <p>Згідно з пп. 14.1.15 <u>ПКУ</u>, будівлі — земельні поліпшення, що складаються з несучих та огорожувальних або сполучених (несуче-огорожувальних) конструкцій, які утворюють наземні або підземні приміщення, призначені для проживання або перебування людей, розміщення майна, тварин, рослин, збереження інших матеріальних цінностей, провадження економічної діяльності</p>	20
	<p>Споруди</p> <p>Згідно з пп. 14.1.238 <u>ПКУ</u>, споруди — земельні поліпшення, що не належать до будівель і призначені для виконання спеціальних технічних функцій</p>	15
	<p>Передавальні пристрої</p> <p>Згідно з пп. 14.1.143 <u>ПКУ</u>, передавальні пристрої — земельні поліпшення, створені для виконання спеціальних функцій з передачі енергії, речовини, сигналу, інформації тощо будь-якого походження та виду на відстань (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку тощо)</p>	10

Продовження таблиці 1.3

1	2	3
4	Машини й обладнання, з них: електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роялті, та/або програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (у тому числі стільникові), мікрофони та рації, вартість яких перевищує 2500 грн	5 2
5	Транспортні засоби	5
6	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
7	Тварини	6
8	Багаторічні насадження	10
9	Інші основні засоби (усі ті, які не ввійшли до груп 2–8 та 12–15 ОЗ)	12
12	Тимчасові (нетитульні) споруди	5
13	Природні ресурси	—
14	Інвентарна тара	6
15	Предмети прокату	5

Джерело: згруповано автором на підставі [4].

Таблиця 1.4 - Інші необоротні активи

Номер групи	Назва та визначення за ПКУ (за наявності)	Мінімально допустимий строк корисного використання, років
1	2	3
1	Земельні ділянки Згідно з пп. 14.1.74 ПКУ, земельна ділянка — частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, цільовим (господарським) призначенням і з визначеними щодо неї правами	—
10	Бібліотечні фонди	—
11	Малоцінні необоротні матеріальні активи (у ПКУ визначення не наведене. На практиці, беручи до уваги визначення ОЗ із пп. 14.1.138 ПКУ, під ними	

Продовження таблиці 1.4

1	2	3
	мають на увазі матеріальні активи, очікуваний строк корисного використання яких у господарській діяльності — понад рік (або операційний цикл, якщо він триваліший за рік) з дати введення в експлуатацію та вартість яких не більш ніж 6000 грн	—
16	Довгострокові біологічні активи	7

Джерело: згруповано автором на підставі [4].

Створюючи групи податкових основних засобів та інших необоротних активів, за основу було взято бухгалтерську класифікацію основних засобів із п. 5 П(С)БО 7 «Основні засоби». Але деякі додаткові пояснення щодо поділу бухгалтерських основних засобів за субрахунками можна знайти в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.

Коли визначена первісна вартість та група основних засобів, розпочинається процес нарахування амортизації.

Розглянемо види амортизації основних засобів й інших необоротних активів, які наведені в П(С)БО 7 «Основні засоби» у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Методи нарахування основних засобів П(С)БО 7

Метод	Визначення П(С)БО 7
1	2
Прямолінійного	Річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів;
Зменшення залишкової вартості	За яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітної року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації. Річна норма амортизації (у відсотках) обчислюється як різниця між одиницею та результатом кореня ступеня кількості років корисного використання об'єкта з результату від ділення ліквідаційної вартості об'єкта на його первісну вартість;

Продовження таблиці 1.5

1	2
Прискореного зменшення залишкової вартості	За яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється, виходячи із строку корисного використання об'єкта, і подвоюється;
Кумулятивний	За яким річна сума амортизації визначається як добуток вартості, яка амортизується, та кумулятивного коефіцієнта. Кумулятивний коефіцієнт розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання;
Виробничий	За яким місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації. Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів.

Джерело: згруповано автором на підставі [2].

Згідно ПКУ, розрахунок амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням обмежень, встановлених пп. 14.1.138 ПКУ, пп. 138.3.2 – 138.3.4 ПКУ. При такому розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, крім «виробничого» методу. Відповідно до ПКУ амортизація - це систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів, що амортизуються, протягом строку їх корисного використання (експлуатації) [4].

Сума нарахованої у звітному періоді амортизації основних засобів впливає на суму податку на прибуток підприємств, який сплачується до бюджету. Згідно з п. 138.1 ст. 138 ПКУ фінансовий результат до оподаткування збільшується

на суму нарахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до П(С)БО або МСФЗ.

Пунктом 138.2 ПКУ передбачено, що фінансовий результат до оподаткування зменшується на суму розрахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до п. 138.3 ПКУ.

Не здійснює коригування фінансового результату до оподаткування платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку, за останній річний звітний (податковий) період не перевищує 20 млн грн та який прийняв рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на всі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень розділу III ПКУ. Про прийняте рішення такий платник зазначає у податковій звітності з податку на прибуток, що подається за перший рік у безперервній сукупності років, згідно пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 ПКУ.

Слід також звернути увагу на те, що нарахована у бухгалтерському обліку протягом звітного періоду амортизація не обов'язково має включатися у повній сумі до витрат і відповідно у повній сумі впливати на фінансовий результат до оподаткування (тобто зменшувати прибуток або збільшувати збиток), відображений у фінансовій звітності підприємства за звітний період згідно з ПСБО або МСФЗ. Стосовно цього в п. 25 Методичних рекомендацій № 561 зазначено, що сума нарахованої у бухгалтерському обліку амортизації відображається не лише за дебетом рахунків обліку витрат діяльності, а й за дебетом рахунків обліку витрат виробництва, капітальних інвестицій у кореспонденції з рахунком обліку зносу (амортизації) необоротних активів.

Тобто сума нарахованої амортизації може бути не одразу списана на витрати періоду, а капіталізуватися та враховуватися до собівартості

продукції, яка поки що зберігається на складі підприємства, або бути віднесена до складу вартості недобудованої будівлі цеху тощо.

Згідно з роз'ясненнями ДФС (лист № 15391) фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму нарахованої в бухгалтерському обліку амортизації основних засобів та нематеріальних активів та зменшується на суму розрахованої амортизації основних засобів та нематеріальних активів відповідно до п. 138.3 ст. 138 ПКУ незалежно від того, чи включено таку амортизацію до складу витрат за правилами бухгалтерського обліку. Отже, при визначенні різниць відповідно до пунктів 138.1 та 138.2 цієї статті враховується вся сума нарахованої у звітному періоді амортизації основних засобів та нематеріальних активів без її розподілу на частину амортизації, що брала участь у визначенні фінансового результату до оподаткування у складі витрат.

Таким чином, у декларації з податку на прибуток підприємства, затвердженої наказом № 897 від 20.10.2015 року, у рядках 1.1.1 та 1.2.1 АМ додатка РІ «Різниці» до рядка 03 РІ зазначаються різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів без урахування амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів.

Крім того, різниці не виникають і відповідно не відображаються у додатку РІ «Різниці» до рядка 03 РІ Декларації щодо:

- земельних ділянок (у податковому обліку на земельні ділянки не нараховується амортизація, оскільки вартість землі не належить до основних засобів згідно з пп. 14.1.138 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, а в бухгалтерському обліку вартість земельних ділянок не амортизується згідно з п. 22 ПСБО 7);

- природних ресурсів (у бухгалтерському обліку природні ресурси належать до основних засобів згідно з п. 5 ПСБО 7, проте не амортизуються відповідно до п. 22 ПСБО 7. При розрахунку амортизації для цілей податкового обліку слід керуватися, зокрема, нормами пп. 138.3.1 п. 138.3 ст. 138 ПКУ. Оскільки цим підпунктом встановлено, що розрахунок амортизації основних

засобів здійснюється відповідно до ПСБО, а п. 22 ПСБО 7 визначено, що природні ресурси не амортизуються, то в податковому обліку на природні ресурси амортизація не нараховується.

Дещо складніша ситуація з бібліотечними фондами, оскільки такі фонди не належать до основних засобів згідно з пп. 14.1.138 п. 14.1 ст. 14 ПКУ і відповідно у податковому обліку не амортизуються. У бухгалтерському обліку бібліотечні фонди належать до основних засобів згідно з п. 5 ПСБО 7 (пп. 5.2.1 п. 5.2 п. 5 цього ПСБО), тому в бухгалтерському обліку бібліотечні фонди амортизуються, причому для їх амортизації у бухгалтерському обліку п. 27 П(С)БО 7 передбачено чотири методи (прямолінійний метод, виробничий метод тощо).

Проте відповідно до ст. 5 ПКУ поняття, правила та положення, установлені цим Кодексом та законами з питань митної справи, застосовуються винятково для регулювання відносин, передбачених ст. 1 Кодексу. У разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням ПКУ, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення ПКУ. Таким чином, при здійсненні коригування фінансового результату до оподаткування згідно з пунктами 138.1 та 138.2 ст. 138 ПКУ термін «Основні засоби» слід застосовувати у значенні, наведеному у пп. 14.1.138 п. 14.1 ст. 14 (згідно з яким бібліотечні фонди не відносяться до основних засобів), а не у значенні, наведеному у п. 4 ПСБО 7. А оскільки бібліотечні фонди не є основними засобами відповідно до ПКУ, то на суми амортизації цих активів, яка нарахована у бухгалтерському обліку, не поширюються норми п. 138.1 ст. 138, ПКУ що передбачають збільшення фінансового результату до оподаткування на суму нарахованої амортизації основних засобів відповідно до ПСБО або МСФЗ.

Окрім П(С)БО 7 та ПКУ ведення обліку основних засобів регулюють ще ряд стандартів які наведено у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 – Нормативні документи регулювання обліку основних засобів

Нормативний документ	Призначення в процесі обліку
1	2
П(С)БО 14 «Оренда» [7]	Визначає методологічні засади формування інформації в бухгалтерському обліку про оренду необоротних активів та розкриття її у фінансовій звітності, виділяє фінансову та операційну оренду, і відповідним чином надає інформацію про ведення обліку оренди як в орендаря, так і в орендодавця, а також розкриття інформації у примітках до фінансової звітності.
П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [8]	Визначає критерії визнання та оцінки необоротних активів, утримуваних для продажу, визнання та оцінку припиненої діяльності, та визначає інформацію, що наводиться в примітках до фінансової звітності про активи та групи вибуття, утримувані для продажу, а також припинену діяльність.
У П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» [9]	Наводяться критерії визнання та оцінки зменшення корисності активів, зокрема необоротних активів, визначає порядок формування інформації про облік відновлення корисності активу, зменшення та відновлення корисності групи активів, яка генерує грошові потоки та її розкриття у примітках до фінансової звітності.
П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість» [10]	Визначає критерії визнання та оцінки інвестиційної нерухомості, умови переведення основних засобів до складу інвестиційної нерухомості та виведення зі складу інвестиційної нерухомості, вибуття інвестиційної нерухомості, та відображення цих операцій у примітках до фінансової звітності.
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [11]	Для ведення обліку основних засобів призначено рахунок 10 «Основні засоби».
Інструкцію про застосування плану рахунків [6]	Спрямована на забезпечення єдності відображення однорідних за змістом господарських операцій на відповідних синтетичних рахунках і субрахунках. В інструкції наведено коротку характеристику та призначення синтетичних рахунків і субрахунків, типову схему реєстрації та групування інформації про господарські операції.

Продовження таблиці 1.6

1	2
Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків [12]	Встановлює єдині вимоги щодо порядку проведення інвентаризацій основних засобів установам і організаціями, визначає завдання інвентаризації, наводить терміни проведення та перелік активів щодо яких є обов'язкова інвентаризація.
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів [13]	Наводять класифікацію основних засобів, визначають методологічні особливості обліку надходження, ремонту, поліпшення, переоцінки, вибуття, амортизації основних засобів та облік основних засобів в оренді. У додатку до методичних рекомендацій наводяться типові кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку операцій з такими активами.

Джерело: згруповано автором на підставі [6;7;8;9;10;11;12;13]

Організаційна група регулювання обліку основних засобів на рівні самого підприємства передбачає регулювання, яке здійснюється шляхом формування наказу про облікову політику. У даному наказі, як правило щодо об'єктів основних засобів визначають наступне:

1. Що є об'єктом основних засобів на підприємстві. В різних нормативних документах представлені альтернативні варіанти визначення об'єкта основних засобів.

2. Порядок визначення ліквідаційної вартості основних засобів. При зарахуванні об'єктів до складу основних засобів визначити їх ліквідаційну вартість через декілька років досить складно, тому, як варіант, підприємство у наказі про облікову політику може вказати, що ліквідаційна вартість об'єкта дорівнює нулю, а вартість, що амортизується, відповідає первісній вартості об'єкта.

3. Методи нарахування амортизації основних засобів, підприємство може обрати і використовувати різні методи амортизації для різних груп об'єктів основних засобів.

4. Встановлення терміну корисного використання основних засобів.

Експлуатацією об'єкта є період часу, упродовж якого підприємство планує використовувати відповідний об'єкт або кількість одиниць продукції (послуг), яку підприємство очікує отримати від використання основного засобу, при встановленні якого важливо враховувати наведені у Податковому кодексі наведені мінімальні терміни корисного використання об'єктів груп основних засобів, і термін, який буде встановлений не може бути менший за той, що встановлено кодексом.

5. Порядок й умови переоцінки основних засобів. Вартість об'єктів основних засобів, що відображена в обліку і балансі, може не відповідати їх реальній вартості, тому підприємства мають право здійснювати переоцінку об'єктів основних засобів. Діючі стандарти не відносять переоцінку до обов'язкових заходів, тому підприємство самостійно приймає рішення щодо необхідності її проведення. Слід пам'ятати, що коли здійснюється переоцінка окремого об'єкта основних засобів, то переоцінці підлягають всі об'єкти цієї групи основних засобів одночасно, щоб уникнути вибіркової переоцінки активів і відображення достовірної інформації у фінансовій звітності.

У наказі про облікову політику, щодо об'єктів основних засобів, необхідно відображати усі принципові питання, щодо яких є альтернативні рішення. Слід прагнути обирати саме такі принципи і методи, які б сприяли формуванню реальних фінансових показників щодо результатів діяльності підприємства.

Таким чином можна зазначити, що визначення поняття «основні засоби» у нормативно-правових актах України, які регулюють їх бухгалтерський облік, призводять до деякої плутанини щодо розуміння їх сутності, оскільки при встановленні критеріїв віднесення об'єкту до основних засобів перевага

надається їм призначенню. В той же час норми податкового законодавства акцентують увагу на особливостях визнання об'єкту основних засобів активом, тобто лише у тому випадку, коли його застосування відбувається виключно «для використання у господарській діяльності платника податку».

Слід зазначити, що адаптація національних стандартів бухгалтерського обліку до міжнародних зумовлює те, що наведені у національному та міжнародному стандартах поняття основних засобів співпадають за усіма ключовими критеріями їх визнання. На жаль, така ідентичність існує тільки у площині бухгалтерського обліку основних засобів. В той час як органи фіскальної служби при ідентифікації об'єкта основних засобів дотримуються норм Податкового кодексу України.

1.2 Фінансовий та податковий облік основних засобів

Отримання своєчасної, повної та достовірної інформації про господарські процеси, що відбуваються на підприємстві, має велике значення для управління виробництвом. Основним джерелом такої інформації є документування господарських операцій. Раціональна і правильна організація первинного обліку, яка повинна забезпечити повну реєстрацію всіх господарських фактів та гарантувати юридичну доказовість достовірності відображених даних, є основною передумовою ефективного управління підприємством.

Процес формування необхідної облікової інформації взагалі, та основних засобів зокрема, проходить кілька етапів, а саме: первинне спостереження, узагальнення (тобто обробка даних) та представлення звітних даних. Ці етапи формування інформації про основні засоби можна підрозділити на окремі операції, що відбуваються протягом всього життєвого циклу окремого об'єкту:

- оприбуткування основних засобів та оформлення відповідних первинних документів;
- присвоєння об'єктам основних засобів інвентарних номерів;

- складання інвентарних карток;
- збирання і опрацювання даних про участь засобів праці у виробничому процесі та нарахування амортизації;
- переміщення в середині великого підприємства шляхом передачі об'єктів від одної матеріально відповідальної особи іншій;
- здійснення ремонтних робіт основних засобів у вигляді поточного та капітального ремонтів;
- постановка об'єктів на консервацію або передача в оренду;
- документальне оформлення вибуття основних засобів, ліквідація, передача чи реалізація сторонній організації;
- інвентаризація основних засобів.

Бухгалтерський облік основних засобів повинен забезпечити:

- своєчасне відображення на рахунках бухгалтерського обліку повної інформації про оцінку, переоцінку і надходження основних засобів, їх внутрішнє переміщення (зі складу в цех (відділ, дільницю), з цеху в цех тощо), вибуття (реалізація, ліквідація, безоплатна передача, нестача, псування тощо);
- відображення даних про нарахування амортизації основних засобів за звітний період та їх зносу з початку корисного використання;
- визначення витрат, пов'язаних з підтриманням основних засобів у робочому стані (технічні огляди, поточне обслуговування), їх ремонтом і поліпшенням;
- визначення фінансових результатів від реалізації та іншого вибуття основних засобів;
- інформацією для складання звітності про основні засоби і капітальні інвестиції.

Найпершим і найважливішим моментом в обліку основних засобів є документальне оформлення операцій з ними. Первинні документи мають містити достатньо інформації, що характеризують об'єкт і мають бути підставою для

проведення записів у бухгалтерському обліку. В той же час документи повинні слугувати юридичною підставою щодо доказовості наявності об'єктів та здійснення різного роду операцій з ними.

Надходження, внутрішнє переміщення, списання, ліквідація, реалізація та інші операції з основними засобами оформляють відповідними первинними документами, перелік яких був затверджений Наказом Мінфіну від 13.09.2016 № 818 «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання»[5] та які наведені у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 - Типові форми первинної облікової документації з обліку основних засобів

№	Назва форми	Призначення
1	2	3
1	Акт введення в експлуатацію основних засобів	Застосовують для зарахування до складу основних засобів придбаних, створених (виготовлених), а також безоплатно отриманих основних засобів.
2	Акт приймання-передачі основних засобів	Використовують для оформлення передачі основних засобів покупцю, а також господарських операцій з безоплатного отримання та передачі основних засобів;
3	Акт внутрішнього переміщення основних засобів	Призначений для оформлення внутрішнього переміщення основних засобів між підрозділами одного суб'єкта господарювання.
4	Акт передачі на ремонт, реконструкцію та модернізацію основних засобів	Застосовується для оформлення передачі основних засобів на ремонт, реконструкцію або модернізацію.
5	Акт приймання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих основних засобів	Застосовується при зворотному отриманні основних засобів після ремонту, реконструкції чи модернізації.
6	Акт списання основних засобів (часткової ліквідації)	Застосовується при списанні (частковій ліквідації) одиничного об'єкта основних засобів.

Продовження таблиці 1.7

1	2	3
7	Акт списання групи основних засобів	Застосовується при списанні одночасно декількох об'єктів основних засобів, однотипних за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.
8	Розрахунок амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів)	Застосовується при розрахунку амортизації об'єкта основних засобів.
9	Розрахунок амортизації інших необоротних матеріальних активів	Застосовується при розрахунку амортизації інших необоротних матеріальних активів.
10	Акт переоцінки основних засобів	Застосовується при оформленні переоцінки об'єкта основних засобів.

Джерело: згруповано автором на підставі [5].

Для обліку основних засобів Планом рахунків передбачені рахунки: 10 «Основні засоби» і 13 «Знос необоротних активів». Виділений рахунок 11 «Інші необоротні активи», сальдо якого разом з сальдо рахунка 10 «Основні засоби» відображаються в балансі загальною сумою за статтею «Основні засоби».

За дебетом рахунку 10 «Основні засоби» відображається надходження (придбаних, створених, безоплатно отриманих) основних засобів на баланс підприємства, які обліковуються за первісною вартістю, сума витрат, яка пов'язана з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, очікуваних від використання об'єкта; сума дооцінки вартості об'єкта основних засобів, за кредитом — вибуття основних засобів внаслідок продажу, безоплатні передачі або невідповідності критеріям визнання активом, а також у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів, сума уцінки основних засобів.

Сальдо на рахунку 10 «Основні засоби» завжди дебетове і показує наявність певних видів матеріальних цінностей на кінець звітного періоду. Аналітичний облік основних засобів ведеться щодо кожного об'єкта окремо.

Субрахунок рахунка 10 «Основні засоби» і 13 «Знос необоротних активів» наведені у таблицях 1.8 та 1.9.

Таблиця 1.8 - Субрахунок рахунку 10 «Основні засоби»

Субрахунок рахунка 10 «Основні засоби»	Призначення
100 «Інвестиційна нерухомість»	Ведеться облік наявності та руху об'єктів інвестиційної нерухомості.
101 «Земельні ділянки»	Ведеться облік земельних ділянок.
102 «Капітальні витрати на поліпшення земель»	Ведеться облік капітальних вкладень у поліпшення земель (меліоративні, осушувальні, іригаційні та інші роботи).
103 «Будинки та споруди»	Ведеться облік наявності та руху будинків, споруд, їх структурних компонентів та передавальних пристроїв, а також житлових будівель.
104 «Машини та обладнання»	Ведеться облік відповідно машин та обладнання, транспортних засобів, інструментів, приладів та інвентарю.
105 «Транспортні засоби»	
106 «Інструменти, прилади та інвентар»	
107 «Тварини»	Ведеться облік довгострокових біологічних активів, в тому числі багаторічних насаджень, які не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю.
108 «Багаторічні насадження»	
109 «Інші основні засоби»	Ведеться облік основних засобів, які не включені до інших субрахунків рахунку 10.

Джерело: згруповано автором на підставі [6;11].

Таблиця 1.9 – Субрахунок рахунку 13 «Знос (амортизація) необоротних активів»

Субрахунок рахунка 13 «Знос (амортизація) необоротних активів»	Призначення
1	2
131 «Знос основних засобів»	Узагальнюється інформація про суму зносу тих необоротних активів, облік яких ведеться на рахунку 10 «Основні засоби».
132 «Знос інших необоротних матеріальних активів»	Узагальнюється інформація про суму зносу тих необоротних активів, облік яких ведеться на рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи».

Продовження таблиці 1.9

1	2
133 «Накопичена амортизація нематеріальних активів»	Узагальнюється інформація про суму накопиченої амортизації нематеріальних активів.
134 «Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів»	Узагальнюється інформація про суму амортизації, нарахованої на довгострокові біологічні активи, облік яких ведеться на субрахунках 162 «Довгострокові біологічні активи рослинництва, які оцінені за первісною вартістю» та 164 «Довгострокові біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю».
135 «Знос інвестиційної нерухомості»	Узагальнюється інформація про суму зносу інвестиційної нерухомості, облік якої ведеться на субрахунку 100 «Інвестиційна нерухомість».

Джерело: згруповано автором на підставі [6;11].

За кредитом рахунку 13 «Знос (амортизація) необоротних активів» відображається нарахування амортизації та індексації зносу (накопиченої амортизації) необоротних активів, за дебетом — зменшення суми зносу (накопиченої амортизації).

Аналітичний облік зносу (амортизації) необоротних активів ведеться відповідно за видами основних засобів, інших матеріальних необоротних активів та нематеріальних активів.

Типова кореспонденція рахунків з обліку придбання основних засобів наведена в таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 - Порядок відображення на рахунках бухгалтерському обліку операцій з придбання основних засобів

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Отримано основні засоби за договором постачання	152	631
2	Відображено суму ПДВ	641	631
3	Проведено оплату за договором постачання	631	311
4	Витрати на транспортування основних засобів	152	631
5	Проведено оплату транспортних послуг	631	311
6	Зарахування ОЗ до об'єктів основних засобів	104	152

Джерело: [18]

Відповідно до п. 10 П(С)БО 7 «Основні засоби» первісна вартість безоплатно отриманих ОЗ дорівнює їх справедливій вартості на дату отримання з урахуванням витрат, передбачених п. 8 П(С)БО 7.

На суму справедливої вартості одержаних ОЗ збільшують додатковий капітал підприємства (кредит субрахунку 424 «Безоплатно одержані необоротні активи»). Потім пропорційно нарахованій амортизації визнають дохід від безоплатно отриманих основних засобів: Дебет 424 Кредит 745. Типова кореспонденція рахунків з обліку безоплатного отримання основних засобів наведена в таблиці 1.11.

Таблиця 1.11 - Порядок відображення на рахунках бухгалтерському обліку операцій з безоплатного отримання основних засобів

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Отримано основний засіб	104	424
2	Отримано послуги з транспортування	152	685
3	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685
4	Збільшено первісну вартість основного засобу на вартість транспортних послуг	104	152
5	Нараховано амортизацію за перший місяць	23	131
6	Визнано дохід від безоплатно отриманих ОЗ	424	745

Джерело: [18]

Створені підприємством основні засоби зараховуються на баланс за первісною вартістю (п. 7 П(С)БО 7 «Основні засоби»).

Первісна вартість основних засобів, створених господарським способом (власними силами), складається з прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, загальновиробничих витрат, вартості послуг сторонніх організацій, амортизації використаного під час виготовлення обладнання та інших витрат, що складають первісну вартість згідно з п. 8 П(С)БО 7 «Основні засоби».

При створенні об'єкта основних засобів підрядним способом (з допомогою сторонніх організацій) первісна вартість такого об'єкта складається насамперед з витрат на оплату вартості робіт (послуг), виконаних (наданих) підрядниками, та інших витрат, перелічених у п. 8 П(С)БО 7 «Основні засоби».

При здійсненні капітального будівництва (фактично виготовлення нерухомого майна — основних засобів) усі витрати на здійснення такого будівництва обліковують на субрахунку 151 «Капітальне будівництво». Витрати на виготовлення інших об'єктів основних засобів обліковують на субрахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» або 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів». Типова кореспонденція рахунків з обліку виготовлення за власний рахунок(створення) основних засобів наведена в таблиці 1.12.

Таблиця 1.12 - Порядок відображення на рахунках бухгалтерському обліку операцій з виготовлення за власний рахунок(створення) основних засобів

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Списано матеріали на будівництво	152	20
2	Відображено зарплату працівників з нарахуваннями ЄСВ	152	65, 66
3	Відображено собівартість роботи використаного устаткування	152	91
4	Введено в експлуатацію побудовану будівлю	104	152

Джерело: [18]

Згідно з п. 10 П(С)БО 7 первісною вартістю основних засобів, внесених до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість з урахуванням витрат, передбачених п. 8 П(С)БО 7. Типова кореспонденція рахунків з обліку внесків засновників до статутного капіталу основних засобів наведена в таблиці 1.13.

Таблиця 1.13 - Порядок відображення на рахунках бухгалтерському обліку операцій з внесків засновників до статутного капіталу основних засобів

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Відображено формування статутного капіталу	46	40
2	Отримано основний засіб як внесок до статутного капіталу	104	46
3	Отримано послуги з транспортування основного засобу	152	631
4	Отримано роботи з установки, монтажу і налагодження основного засобу	152	631
5	Сплачено постачальникам послуг і робіт	631	311
6	Збільшено первісну вартість основного засобу на вартість транспортних послуг та робіт з установки, монтажу і налагодження	104	152

Джерело: [18]

Списання з балансів підприємств (організацій) об'єктів основних засобів, що ліквідуються, здійснюється згідно з Інструкцією про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою наказом Міністерства фінансів України 30.11.99 р. № 291, та Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [2].

Типова кореспонденція з обліку ліквідації основних засобів наведена в таблиці 1.14.

Таблиця 1.14 - Порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з ліквідації основних засобів

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Списується сума зносу устаткування, що ліквідується	131	104
2	Списується залишкова вартість обладнання, що ліквідується	976	104
3	Нараховуються податкові зобов'язання на залишкову вартість	976	641
4	Оприбутковуються різні матеріали від остаточної ліквідації об'єкта	209	751

Джерело: [18]

Типова кореспонденція з обліку вибуття основних засобів наведена в таблиці 1.15.

Таблиця 1.15 - Порядок відображення на рахунках бухгалтерському обліку операцій з вибуття об'єктів основних засобів

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Переведено об'єкт основних засобів до складу необоротних активів, утримуваних для продажу:		
1.1	списано знос	13	10
1.2	списано залишкову вартість	286	10
2	Продано основний засіб	377	712
3	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	712	641
4	Віднесено на фінансові результати дохід від продажу	712	791
5	Списано балансову вартість основного засобу	943	286
6	Віднесено на фінансові результати собівартість реалізації	791	943
7	Отримано оплату за проданий основний засіб	311	377

Джерело: [18]

У бухгалтерському обліку амортизацію нараховують за всіма об'єктами основних засобів, незалежно від того, в яких цілях вони використовуються — для господарської (виробничої) діяльності підприємства або в невиробничих цілях, а також незалежно від того, як сформувався вартість, що амортизується, — шляхом придбання основного засобу, його безоплатного отримання або переоцінки. Типова кореспонденція з обліку амортизації основних засобів наведена в таблиці 1.16.

Таблиця 1.16 - Порядок відображення на рахунках бухгалтерському обліку операцій з вибуття об'єктів основних засобів

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Нараховано амортизацію об'єктів призначення:		131
1.1	виробничого	23	
1.2	загальновиробничого	91	
1.3	адміністративного	92	
1.4	збутового	93	

Джерело: [18]

Податкове законодавство України не розкриває поняття «податковий облік», але він вживається в деяких законах. Правила ведення податкового обліку розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість (далі – ПДВ) і податку на прибуток регламентовані відповідними наказами, в яких детально описано як заповнювати податкові накладні, книги обліку придбання і продажу товарів (робіт, послуг). В цих наказах описується: коли повинні складатися податкові накладні, як потрібно здійснювати записи у вище зазначені книги.

Податковий облік - це впорядкована система збору, реєстрації та узагальнення зберігання й передачі інформації для визначення податкової бази для податку на основі даних первинних документів, згрупованих відповідно до порядку, передбаченого чинним податковим законодавством.

Як правило, податковий облік здійснюється шляхом суцільного, безперервного й документального обліку господарських операцій, пов'язаних з обчисленням податкової бази для конкретного податку.

Податковий облік ведеться з метою формування повної та достовірної інформації про господарські операції, що були проведені платником протягом звітного періоду з метою оподаткування, а також забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів для контролю за вірністю нарахування, повнотою та своєчасністю перерахування податків.

Структуру податкового обліку основних засобів можна поділити на два рівні, які наведені на рисунку 1.4.

Рисунок 1.4 – Структура податкового обліку

Джерело: сформовано автором

Форми первинних документів податкового обліку можуть бути встановлені чинним податковим законодавством, наприклад, податкові накладні. У випадку, коли форми первинних документів податкового обліку не передбачені, замість них на практиці використовуються первинні облікові документи бухгалтерського обліку. До того ж платник податків може розробити первинні документи податкового обліку самостійно (наприклад, довідки бухгалтера або податкові розрахунки, коригування, пояснювальні записки тощо). При цьому податкові органи не можуть вимагати від платника документів, не встановлених

законодавством, однак мають право не визнати витрати платника, якщо вони не будуть підтверджені документально.

Придбання основних засобів для платників податку на додану вартість зумовлює виникнення права на податковий кредит

Податковий кредит — це сума, на яку платник ПДВ має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, визначена згідно з пп. 14.1.181 ПКУ.

Податковий кредит за придбаним об'єктом основних засобів відображається у загальному порядку на підставі зареєстрованих в єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), а у разі ввезення на митну територію України — митної декларації, оформленої відповідно до вимог законодавства, яка підтверджує сплату податку.

Дата віднесення сум ПДВ до податкового кредиту визначається за правилом першої події згідно з п. 198.2 ст. 198 ПКУ. Це дата списання коштів з банківського рахунку платника на оплату товару/послуг або дата отримання платником товару/послуг. При цьому нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи такі товари/по-слуги та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах провадження господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного періоду.

На етапі придбання і введення в експлуатацію вартість придбаного об'єкта основних засобів впливає на податковий облік з податку на прибуток.

При поданні Декларації з податку на прибуток можуть виникати «амортизаційні» різниці, у зв'язку з тим, що є протиріччя між П(С)БО 7 «Основні засоби» та ПКУ, через такі причини:

- різні строки корисного використання;
- невідповідність критеріїв віднесення до основних засобів.

Щоб усунути вплив такої розбіжності на оподатковуваний прибуток, доведеться вдатися до заповнення «амортизаційних» різниць у додатку РІ Податкової декларації з податку на прибуток підприємств. Перед цим, заповнюється додаток АМ, це пов'язано з тим, що додаток передбачений для нарахування податкової амортизації.

Суть «амортизаційної» різниці полягає у тому, що згідно з п.п. 138.1 і 138.2 ПКУ, фінансовий результат до оподаткування:

- збільшують на суму бухгалтерської амортизації основних засобів і нематеріальних активів, розрахованої за П(С)БО чи МСФЗ;
- зменшують на суму податкової амортизації основних засобів і нематеріальних активів, розрахованої за ст. 138 ПКУ.

Некоректне ведення податкового обліку призводить до недоплати податків, за що до платника можуть бути застосовані фінансові санкції, заходи щодо забезпечення погашення податкового зобов'язання і кримінальна відповідальність.

Основні засоби у фінансовій звітності відображаються у Примітках до фінансової звітності.

Підсумки по обліку основних засобів за звітний період відображаються у фінансовій звітності:

- у формі №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан) по рядку 1010 «Основні засоби» відображається залишкова вартість основних засобів та інших необоротних матеріальних активів;
- у формі №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» по рядку 2515 «Амортизація» відображається сума нарахованої амортизації станом на кінець року;
- у формі №5 «Примітки до річної фінансової звітності» відображається рух основних засобів за звітний період.
- Декларація з податку на прибуток підприємств.

У Примітках до фінансової звітності щодо кожної групи основних засобів наводиться інформація:

- вартість (первісна або переоцінена), за якою основні засоби відображені в балансі;
- методи амортизації, що застосовуються підприємством, і терміни корисного використання (експлуатації);
- наявність та рух основних засобів у звітному році;
- первісна (переоцінена) вартість та сума зносу на початок звітного року;
- первісна вартість основних засобів, які визнані активом, з виділенням вартості основних засобів, отриманих в результаті об'єднання підприємств;
- сума зміни первісної (переоціненої) вартості та зносу основних засобів у результаті переоцінки;
- первісна (переоцінена) вартість та сума зносу основних засобів, які вибули;
- сума нарахованої амортизації;
- сума втрат від зменшення корисності, відображена в Звіті про фінансові результати у звітному періоді;
- інші зміни первісної (переоціненої) вартості та сума зносу основних засобів;
- первісна (переоцінена) вартість та сума зносу на кінець звітного року.

Якщо в звітному періоді проводилася переоцінка основних засобів, необхідно розкривати в Примітках зміну розміру додаткового капіталу в результаті переоцінки основних засобів та обмеження щодо його розподілу між власниками (учасниками).

Крім того, бажано розкривати в Примітках таку інформацію щодо переоцінки основних засобів:

- базу, застосовану для переоцінки активів;

- дати чинності переоцінки;
- залучення незалежного оцінювача;
- сутність будь-яких показників, що застосовувалися для визначення відновлюваної вартості.

1.3 Аналіз ефективності використання основних засобів

Для здійснення господарської діяльності підприємства необхідні засоби виробництва: будівлі, машини, обладнання, сировина, матеріали, паливо тощо. У сукупності вони складають виробничі засоби промислових підприємств. Виробничі засоби промислових підприємства знаходяться в постійному русі - кругообігу, в процесі якого вони проходять три стадії.

Перша стадія - придбання необхідних для здійснення процесу виробництва машин, палива, сировини тощо. Надалі придбані засоби беруть участь у процесі виробництва нового продукту (виробнича стадія). На третій стадії кругообігу вироблений продукт реалізується, підприємству повертаються грошові кошти за реалізовану продукцію (роботи, послуги).

Таким чином, з трьох стадій кругообігу перша і третя проходять у сфері обігу, а друга - в сфері виробництва. Залежно від характеру обороту виробничі засоби підприємства поділяються на основні та оборотні.

Стан та ефективність використання основних засобів безпосередньо впливає на виконання виробничої програми підприємства й можливість отримання прибутку. Діяльність промислових та інших підприємств значною мірою залежить від їх забезпеченості основними засобами та ефективності їх використання.

Основні засоби, будучи матеріально-технічною базою виробництва, є фундаментом його удосконалення і розвитку. Цей процес відбувається як шляхом

збільшення кількості об'єктів основних засобів (екстенсивний шлях), так і за рахунок підвищення ефективності їх використання (інтенсивний шлях). При цьому економічно виправданим є збільшення часу роботи устаткування, його повне завантаження, кваліфікований догляд і ремонт тощо.

Мета економічного аналізу ефективності використання основних засобів полягає у визначенні забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошуку резервів підвищення фондівіддачі.

Джерела інформації для проведення аналізу наведено в таблиці 1.17.

Таблиця 1.17 - Інформаційна база для аналізу ефективності використання основних засобів

Група	Джерела даних
Первинні документи	Акт приймання-передачі основних засобів, Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів, Акт на списання основних засобів, Картка обліку руху основних засобів, Інвентарна картка обліку основних засобів, Інвентарний список основних засобів, Рахунок амортизації основних засобів
Дані рахунків бухгалтерського обліку	10 «Основні засоби», 13 «Знос (амортизація) необоротних активів», 15 «Капітальні інвестиції» та інші
Облікові реєстри	Журнал 4, відомість 4.1
Фінансова звітність	Ф. №1 «Баланс», ф. №2 «Звіт про фінансові результати», ф. №3 «Звіт про власний капітал», ф. №4 «Звіт про рух грошових коштів», ф. №5 «Примітки до річної фінансової звітності»
Статистична звітність	Ф. №1-підприємство «Звіт про основні показники діяльності підприємства», ф. №1-П (термінова) «Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (робіт, послуг)», ф. 11-ОЗ «Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос)»
Інші джерела	Дані проведених інвентаризацій, інвентарні картки, договір лізингу, план технічного розвитку, патенти, паспорт будівлі, дані попередніх аудиторських перевірок

Джерело: сформовано автором

Перераховані джерела інформації використовуються для проведення ретроспективного аналізу. Оперативний аналіз проводиться за даними

первинного бухгалтерського обліку (за інформацією на рахунках 10, 13, 15 тощо). Прогнозний аналіз ефективності використання основних засобів застосовується при оцінці відповідних альтернативних управлінських рішень.

При проведенні аналізу динаміки, складу і структури основних засобів необхідно:

1) визначити середньорічну вартість основних засобів і динаміку її зміни за декілька років;

2) виявити причини збільшення вартості основних засобів (збільшення внаслідок переоцінки основних засобів не є позитивною тенденцією, до числа позитивних можна віднести перевищення темпів зростання вартості виробничих основних засобів над темпами зростання вартості невиробничих засобів);

3) зіставити темпи зміни вартості основних засобів з динамікою зростання вартості продукції або обсягів виробництва в натуральному вираженні. Останній показник повинен мати вищі темпи зростання порівняно з вартістю основних засобів;

4) виявити тенденції щодо структурних змін в складі основних засобів. Причому до числа позитивних можна віднести:

- значну питому вартість активної частини основних засобів порівняно з пасивною частиною основних засобів;

- підвищення темпів зростання активної частини основних засобів порівняно з темпами зростання пасивної частини основних засобів. Забезпеченість окремими видами машин, механізмів, обладнання, приміщеннями встановлюється шляхом порівняння фактичної їх наявності з плановою потребою, необхідною для виконання програми виробництва продукції.

Важливого значення в економічному аналізі ефективності основних засобів виробництва набуває правильний вибір та розрахунок показників, що характеризують рівень економічного ефекту від використання основних засобів у виробничих процесах господарської діяльності підприємств, специфіка

виробництва у просторових і часових (сезонних) межах, врахування особливостей галузі та особливостей основного засобу виробництва умови і характер експлуатації окремих видів основних засобів з різнорідними їх функціями у процесах виробництва.

При аналізі обсягу, структури та динаміки основних засобів необхідно враховувати, що різні види основних засобів беруть різну участь у процесі господарської діяльності підприємства. Виробнича потужність визначається лише величиною промислово-виробничих основних засобів. Невиробничі основні засоби у виробництві безпосередньої участі не беруть, вони лише обслуговують культурно-побутові потреби колективу.

Для забезпечення відтворення основних виробничих засобів важливе значення має вивчення їхнього стану та використання, що є важливим фактором підвищення ефективної діяльності підприємства.

Показники стану й ефективності використання основних засобів можна об'єднати в три групи, які характеризують :

- 1) забезпечення підприємства основними засобами;
- 2) стан основних засобів;
- 3) ефективність використання основних засобів.

До показників, які характеризують забезпеченість підприємства основними засобами, належать: фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства.

Фондомісткість є величиною зворотною до фондovіддачі. Цей показник дає можливість визначити вартість основних засобів на одну гривню виробленої продукції і характеризує забезпеченість підприємства основними засобами. За нормальних умов фондovіддача повинна мати тенденцію до збільшення, а фондомісткість - до зменшення.

Забезпеченість підприємства основними виробничими засобами визначається рівнем фондоозброєності праці. Останню розраховують як

відношення вартості основних виробничих засобів до чисельності працівників підприємства. Збільшення рівня фондоозброєності є позитивним фактором. Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства визначається як відношення вартості основних виробничих засобів (за вирахуванням суми їхнього зносу) до вартості майна підприємства.

Якщо коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства сягає критичної позначки (0,2 - 0,3), то реальний виробничий потенціал підприємства буде низьким і треба терміново шукати кошти для виправлення становища.

Стан основних виробничих засобів характеризують через такі коефіцієнти: зносу основних засобів; придатності; оновлення; вибуття (приросту) основних засобів.

До показників, які характеризують ефективність використання основних засобів, належать: фондovіддача, рентабельність основних засобів, сума прибутку на одну гривню основних засобів. Найбільш загальним показником, який характеризує ефективність використання основних засобів, є фондovіддача.

Абсолютним показником ефективності використання основних засобів є сума прибутку на одну гривню основних засобів. До показників ефективності використання основних засобів можна також віднести показник питомої ваги активної частини основних засобів у їх загальній сумі.

Показники стану та ефективності використання основних засобів:

1. Фондомісткість - характеризує забезпеченість підприємства основними засобами.

$$\Phi_{\text{м}} = \frac{\Phi_{\text{к}}}{\text{Вп}} \quad (1.1)$$

де $\Phi_{\text{к}}$ - балансова вартість основних виробничих засобів;

Вп - вартість виробленої продукції.

2. Фондоозброєність – показує величину основних засобів на працівника.

$$\Phi_{03} = \frac{\Phi_k}{\text{Ч}} \quad (1.2)$$

де Φ_k - балансова вартість основних виробничих засобів;

Ч - середньооблікова чисельність працівників.

3. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства - відображає питому вагу залишкової вартості основних засобів у загальній вартості майна підприємства.

$$K_{рв\ 03} = \frac{\Phi_3}{M} \quad (1.3)$$

де Φ_3 - залишкова вартість основних виробничих засобів;

M - вартість майна підприємства.

4. Коефіцієнт зносу основних засобів – показує ступінь зносу основних засобів.

$$K_{зн} = \frac{З_о}{\Phi_k} \quad (1.4)$$

де $З_о$ - сума зносу основних виробничих засобів;

Φ_k - балансова вартість основних виробничих засобів.

5. Коефіцієнт придатності основних засобів - відображає частину основних засобів придатну до експлуатації [19].

$$K_{\Pi} = 1 - K_{зн} \quad (1.5)$$

де $K_{зн}$ - коефіцієнт зносу основних виробничих засобів.

6. Коефіцієнт оновлення основних засобів - показує частку введених основних засобів у загальній їх вартості.

$$K_o = \frac{\Phi_B}{\Phi_K} \quad (1.6)$$

де Φ_B - вартість виведених основних виробничих засобів;

Φ_K - балансова вартість основних виробничих засобів.

7. Коефіцієнт вибуття основних засобів - характеризує інтенсивність вибуття основних засобів.

$$K_B = \frac{\Phi_Y}{\Phi_K} \quad (1.7)$$

де Φ_Y - вартість уведених основних виробничих засобів;

Φ_K - балансова вартість основних виробничих засобів.

8. Коефіцієнт приросту основних засобів – показує ступінь збільшення основних засобів у звітному періоді проти минулого періоду.

$$K_{\text{пр}} = \frac{\Phi_B}{\Phi_Y} \quad (1.8)$$

де Φ_B - вартість виведених основних виробничих засобів;

Φ_Y - вартість уведених основних виробничих засобів;

Φ_K - балансова вартість основних виробничих засобів.

9. Фондовіддача – характеризує ефективність використання основних засобів. Відображає суму виробленої продукції на одну гривню основних засобів.

$$\Phi_B = \frac{B_{\text{п}}}{\Phi_K} \quad (1.9)$$

де $B_{\text{п}}$ - вартість виробленої продукції;

Φ_K - балансова вартість основних виробничих засобів.

10. Рентабельність основних засобів використаних – визначає ступінь використання основних засобів.

$$P_{OЗ} = \frac{Пз}{Фк} * 100\% \quad (1.10)$$

де F_k - балансова вартість основних виробничих засобів;

$Пз$ - загальний прибуток підприємства.

Аналіз фондovіддачі проводиться в 2 напрямках: вивчення і вимірювання впливу окремих факторів на фондovіддачу; виявлення впливу фондovіддачі на об'єм виробництва.

На рівень фондovіддачі впливають різні фактори, пов'язані як з зміною об'єму продукції, так і з ефективністю використання основних виробничих фондів, особливо активної її частини.

Рівень фондovіддачі залежить перш за все від зміни структури фондів (питомої ваги), від об'єму продукції з гривні, вартості активної частини.

Підвищення долі активної частини фондів у загальній її вартості є стимулюючим фактором росту фондovіддачі.

Головна причина зниження фондovіддачі – неефективне використання ОЗ (простої обладнання, не ефективно використання виробничих потужностей, низький коефіцієнт змінності, наявність невстановленого обладнання і тощо).

Одним із якісних показників використання основних фондів є коефіцієнт амортизаційної віддачі, який розраховується за формулою (1.11):

$$K_{ав} = \frac{ОП_d}{\Sigma A} \quad (1.11)$$

Показники оцінки ефективності використання основних засобів поділяють на три групи:

- узагальнюючі;
- часткові;
- техніко-експлуатаційні.

До узагальнюючих показників ефективності використання основних засобів відносять фондівдачу і рентабельності основних засобів, які дозволяють оцінити дві сторони економічної ефективності їх використання — кількісну і якісну. Однак кожен з них може підвищуватися або знижуватися на підприємстві за один і той же проміжок часу. Тому в процесі порівняльної оцінки ефективності використання основних засобів двох і більше підприємств або періодів виникають труднощі, адже окремі підприємства при достатньо високих показниках фондівдачі мають низькі показники рентабельності і навпаки. Усунути цей недолік дає можливість розрахунок інтегральних показників.

Перший комплексний (інтегральний) показник ефективності використання основних засобів ($\Phi E'$) відображає умовний середній економічний ефект у вигляді виручки від реалізації та прибутку, який припадає на кожну гривню витрат, які вкладені в основні засоби. Його визначають шляхом визначення кореня квадратного з добутку показників фондівдачі (ΦB) і рентабельності (ΦP) за формулою:

$$\Phi E' = \sqrt{\Phi B \times \Phi P} \quad (1.12)$$

Для розрахунку другого інтегрального показника ефективності використання основних засобів ($\Phi E''$) використовують формулу:

$$\Phi E'' = \sqrt{\Phi B \times \Phi P \times \Phi T} \quad (1.13)$$

де ΦP — інтегральний показник ефективності використання основних засобів;

ФТ – рівень ефективності використання основних засобів для здійснення трудової діяльності, який розраховується як відношення продуктивності праці до середньорічної вартості основних засобів.

Часткові показники характеризують економічну ефективність використання окремих груп і елементів основних засобів. До них належать:

- виручка від реалізації продукції на 1 грн. активної частини основних засобів;
- рентабельність на 1 грн. активної частини основних засобів;
- інтегральний показник ефективності використання активної частини основних засобів.

Індекс інтегрального показника характеризує збільшення або зменшення інтегральної ефективності використання активної частини основних засобів за звітний рік у порівнянні з попереднім (базовим) періодом. Зіставлення індексів фондоддачі, рентабельності і інтегральної ефективності використання основних засобів, розрахованих до вартості активної частини основних засобів, з індексом узагальнюючих показників дозволить виявити резерви росту фондоддачі і рентабельності за рахунок кращого використання їх активної частини.

Показники ефективності використання основних засобів досить суттєво впливають на показники фінансово-господарської діяльності підприємства, зокрема, виручку від реалізації продукції, робіт, послуг та фінансовий результат діяльності.

Отже, будь-яке зростання основних засобів розглядається як фактор, який знижує фондоддачу, проте в умовах технічного прогресу ріст основних засобів, особливо їх активної частини є закономірним явищем, тому керівництво повинно прагнути до ефективного його використання.

При оцінці ефективності використання основних засобів необхідно враховувати особливості господарської діяльності, форму власності та стратегічну мету підприємства.

Отже, підсумовуючи перший розділ, слід зазначити, що основні засоби — це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік). Основні засоби підприємства класифікують за сукупністю спільних технічних характеристик, за функціональним призначенням та умовами використання необоротних матеріальних активів, формами власності і видами економічної діяльності тощо. Управління основними засобами підприємства є доволі складною системою. Проблема полягає в тому, що основні засоби, і насамперед основні виробничі фонди, формуються при створенні підприємства і служать тривалий час.

Для фінансового обліку основних засобів Планом рахунків передбачені рахунки: 10 «Основні засоби», 13 «Знос необоротних активів» і 15 «Капітальні інвестиції». Виділений рахунок 11 «Інші необоротні активи», сальдо якого разом з сальдо рахунка 10 «Основні засоби» відображаються в балансі загальною сумою за статтею «Основні засоби».

Податкове законодавство України не розкриває поняття «податковий облік», але він вживається в деяких законах. Правила ведення податкового обліку розрахунків з бюджетом з ПДВ і податку на прибуток регламентовані відповідними наказами, в яких детально описано як заповнювати податкові накладні, книги обліку придбання і продажу основних засобів. В цих наказах

описується: коли повинні складатися податкові накладні, як потрібно здійснювати записи у вище зазначені книги.

Податковий облік – це впорядкована система збору, реєстрації та узагальнення зберігання й передачі інформації для визначення податкової бази для податку на основі даних первинних документів, згрупованих відповідно до порядку, передбаченого чинним податковим законодавством.

Показники ефективності використання основних засобів досить суттєво впливають на показники фінансово-господарської діяльності підприємства, зокрема, виручку від реалізації продукції, робіт, послуг та фінансовий результат діяльності.

Отже, будь-яке зростання основних засобів розглядається як фактор, який знижує фондівіддачу, проте в умовах технічного прогресу ріст основних засобів, особливо їх активної частини є закономірним явищем, тому керівництво повинно прагнути до ефективного його використання.

2 ПОДАТКОВИЙ ТА ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ТОВ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»

2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Порошкові фарби України»

Підприємство ТОВ «Порошкові фарби України» являє собою товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Організаційно-правова форма товариства з обмеженою відповідальністю забезпечує, на відміну від статусу індивідуального підприємця, збереження особистого майна засновника від стягнення по підприємницьких боргах, не вимагається випуску і реєстрації цінних паперів, мінімальними вимогами до розміру і порядку оплати статутного капіталу, відносно простій структурою управління, і, як наслідок, низькими витратами на стартовому етапі бізнесу. Товариство є юридичною особою: має у власності відособлене майно, що враховується на самостійному балансі, може від свого імені набувати і здійснювати майнові і особисті немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем в суді.

Код ЄДРПОУ: 38731876.

Юридична адреса: 69008 Запорізька обл., місто Запоріжжя, Заводський район вулиця Південне Шосе буд. 61.

Підприємство створено у формі товариства з обмеженою відповідальністю згідно з законодавством України і діє на основі Конституції України, Цивільного та Господарського кодексу України, Законів України «Про господарські товариства», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про цінні папери і фондову біржу», а також на основі інших чинних нормативних актів України.

Товариство має самостійний баланс, поточний, валютний та інші рахунки в банках, печатку та штампи зі своїм найменуванням, знаки для товарів і послуг,

фірмове найменування, які затверджуються директором ТОВ «Порошкові фарби України» та реєструються згідно з чинним законодавством.

Його учасники самостійно визначають свою управлінську структуру, порядок прийняття рішень, маркетингову та цінову політику, політику оплати праці та виплати дивідендів, а також вирішують інші питання ведення та управління товариством.

ТОВ «Порошкові фарби України» не відповідає по зобов'язанням Держави, рівно як і Держава не відповідає по зобов'язанням ТОВ «Порошкові фарби України». Товариство відповідає за своїми зобов'язаннями усім належним йому майном. Товариство не відповідає по зобов'язанням учасника. Учасник ТОВ «Порошкові фарби України» не відповідає за його зобов'язаннями і несе ризик збитків, пов'язаних з діяльністю підприємства у межах вартості свого вкладу. Учасник ТОВ «Порошкові фарби України», який не повністю вніс вклад, несе відповідальність за його зобов'язаннями в межах вартості невнесеної частини вкладу.

ТОВ «Порошкові фарби України» - господарське товариство, що має статутний фонд, поділений на частки (паї), розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном. Учасники товариства, які повністю сплатили свої вклади, несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах своїх вкладів.

Статутний капітал ТОВ «Порошкові фарби України», сформований декількома шляхами: за допомогою майнових внесків та/або за допомогою грошових внесків учасників.

Формування статутного капіталу майном передбачає відчуження майна засновників у власність ТОВ «Порошкові фарби України».

Формування статутного капіталу за рахунок грошових внесків передбачає внесення відповідної суми грошових коштів на рахунок ТОВ «Порошкові фарби

України».

Законодавством України передбачена можливість формування статутного капіталу ТОВ «Порошкові фарби України», не в повному обсязі від зазначеного. Таким чином статутний капітал може бути сформований не менше ніж на 50% від суми зазначеної в статутних документах. В такому випадку засновники зобов'язані сформувати статутний капітал ТОВ «Порошкові фарби України», в повному обсязі в зазначений законодавством для цього термін.

ТОВ «Порошкові фарби України» володіє оборотними коштами, основними фондами що відображаються в балансі підприємства. Підприємство ТОВ «Порошкові фарби України», веде бухгалтерський облік згідно з законодавством. Аудит фінансово-господарської діяльності підприємства здійснюється контролюючими органами згідно з чинним законодавством.

Основним видом діяльності підприємства є оптова торгівля хімічними продуктами під кодом 46.75.

Підприємство самостійно веде фінансово-господарську діяльність.

ТОВ «Порошкові фарби України» здійснює свою діяльність на комерційній основі та має право здійснювати будь-яку підприємницьку діяльність, яка не суперечить законодавству України.

Підприємство має право на недоторканість своєї ділової репутації, на таємницю кореспонденції, право на інформацію та інші немайнові права, які можуть йому належати відповідно до закону.

Метою діяльності ТОВ «Порошкові фарби України» є одержання максимального прибутку від господарської діяльності.

ТОВ «Порошкові фарби України» самостійно формує наказ про облікову політику. Розробляє систему бухгалтерського обліку і контролю господарських операцій, затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації.

Обов'язковим вищим органом ТОВ «Порошкові фарби України», є загальні збори учасників, рішення на яких приймається більшістю голосів. Збори учасників ТОВ «Порошкові фарби України» скликаються не рідше як 2 рази на рік, якщо інше не передбачено установчими документами. Такі збори вважаються повноважними, якщо на них присутні учасники (представники учасників), які володіють у сукупності більш як 60% голосів.

У ТОВ «Порошкові фарби України» створюється виконавчий орган: колегіальний (дирекція) або одноособовий (директор).

Членами виконавчого органу можуть бути також і особи, які не є учасниками товариства. Дирекція (директор) вирішує всі питання діяльності ТОВ «Порошкові фарби України», за винятком тих, що входять до виключної компетенції зборів учасників.

Директор є керівником підприємства і виконує наступні основні функції:

- керує виробничо-господарською та фінансово-економічною діяльністю підприємства та несе всю повноту відповідальності за наслідки прийнятих рішень, збереження та ефективного використання майна підприємства, а також фінансово-господарські результати його діяльності;

- організовує роботу і ефективну взаємодію всіх структурних підрозділів, цехів і виробничих одиниць, спрямовує їх діяльність на розвиток і вдосконалення виробництва;

- забезпечує виконання підприємством всіх зобов'язань перед державним, регіональним та місцевими бюджетами, державними позабюджетними соціальними фондами, постачальниками, замовниками і кредиторами, включаючи установи банку, а також господарських і трудових договорів (контрактів і бізнес-планів);

- вживає заходів щодо забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами, раціональному використанню та розвитку їх професійних знань і

досвіду, а також для створення безпечних і сприятливих для життя і здоров'я умов праці, дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього середовища;

- забезпечує правильне поєднання економічних і адміністративних методів керівництва, єдиноначальності і колегіальності в обговоренні та вирішенні питань, матеріальних стимулів підвищення ефективності виробництва;

- вирішує питання, які стосуються фінансово-економічної та виробничо-господарської діяльності підприємства, в межах наданих йому законодавством прав, доручає ведення окремих напрямків діяльності іншим посадовим особам - заступникам директора, керівникам виробничих одиниць і філій підприємств, а також функціональних і виробничих підрозділів;

- забезпечує дотримання законності в діяльності підприємства і здійсненні його господарсько-економічних зв'язків, використання правових засобів для фінансового управління та функціонування в ринкових умовах, зміцнення договірної та фінансової дисципліни, регулювання соціально-трудова відносин, забезпечення інвестиційної привабливості підприємства з метою підтримки і розширення масштабів підприємницької діяльності;

- захищає майнові інтереси в суді, арбітражі, органах державної влади і управління.

Контроль за діяльністю виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю здійснює ревізійна комісія, що утворюється зборами учасників товариства з їх числа у кількості не менше трьох осіб.

Для ТОВ «Порошкові фарби України» характерна лінійно-функціональна організаційна структура.

Лінійно-функціональна структура управління була розроблена, щоб усунути недоліки лінійного та функціонального управління.

При такій структурі управління всю повноту влади бере на себе лінійний

керівник, який очолює певний колектив. Йому під час розробки конкретних питань та підготовці відповідних рішень, програм, планів допомагає спеціальний апарат, який складається з функціональних служб.

Функціональні служби доводять свої рішення до виконавців або через вищого керівника, або (в межах спеціальних повноважень) напругу. Як правило, функціональні служби не мають право самостійно віддавати розпорядження виробничим підрозділам. Функціональні ланки позбавлені права безпосереднього впливу на виконавців, вони готують рішення для лінійного керівника, який здійснює прямий адміністративний вплив на виконавців

Організаційна структура ТОВ «Порошкові фарби України» представлена на рисунку 2.1.

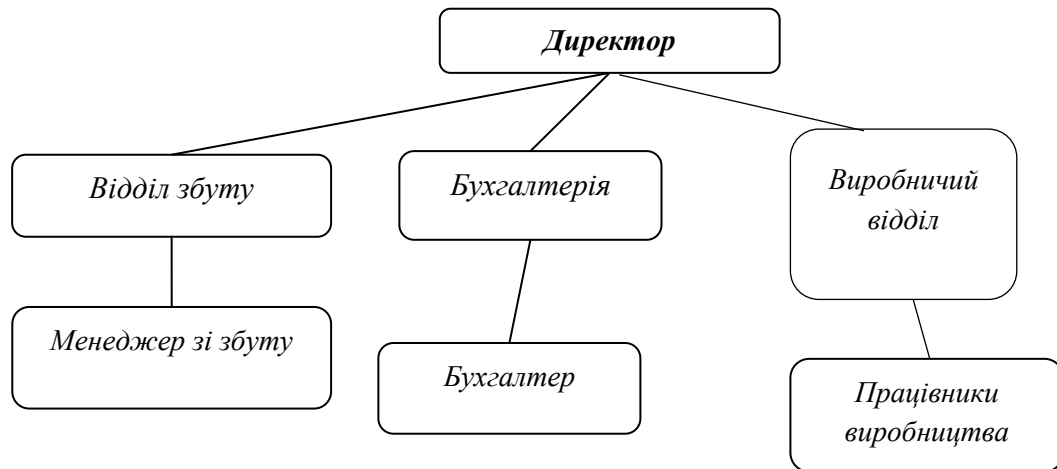

Рисунок 2.1 – Організаційна структура ТОВ «Порошкові фарби України»

Питанням адміністрування займається директор підприємства, який контролює весь виробничий процес, відслідковує всі фінансові рухи, що відбуваються на підприємстві, а також здійснює стратегічне планування його діяльності. Всі підрозділи підпорядковуються директору. Головний бухгалтер очолює всю бухгалтерську службу.

Бухгалтерський облік на ТОВ «Порошкові фарби України» здійснюється

бухгалтерією.

До функцій бухгалтерії можна віднести:

- формування облікової політики відповідно до законодавства про бухгалтерський облік та згідно з структурою та особливостями діяльності підприємства, необхідністю забезпечення його фінансової стійкості;

- робота з підготовки та прийняття робочого плану рахунків, форм первинних облікових документів, які застосовуються для оформлення господарських операцій, по яких не передбачені типові форми;

- розробка форм документів внутрішньої бухгалтерської звітності;

- забезпечення порядку проведення інвентаризацій;

- контроль за проведенням господарських операцій;

- формування і своєчасне надання повної і достовірної бухгалтерської інформації про діяльність підприємства, його майнового стану, доходи та витрати;

- своєчасне відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з рухом основних засобів, товарно-матеріальних цінностей та грошових коштів;

- забезпечення розрахунків по заробітній платі;

- правильне нарахування і перерахування податків і зборів у державний, регіональний та місцевий бюджети, страхових внесків у державні позабюджетні соціальні фонди, платежів у банківські установи, коштів на фінансування капітальних вкладень;

- перевірка організації бухгалтерського обліку та звітності у виробничих (структурних) підрозділах підприємства;

- забезпечення суворого дотримання фінансової і касової дисципліни, законності списання з рахунків бухгалтерського обліку нестач, дебіторської заборгованості та інших втрат, збереження бухгалтерських документів, оформлення і здачі їх у встановленому порядку в архів;

- складання балансу й оперативних зведених звітів про доходи і витрати коштів, іншої бухгалтерської та статистичної звітності, надання їх в установленому порядку до відповідних органів.

Організація бухгалтерського обліку та звітності на ТОВ «Порошкові фарби України» здійснюється на підставі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених наказами Міністерства фінансів України, інших нормативних актів.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться з дня його реєстрації. Відповідальність за організацію бухгалтерського та податкового обліку несе головний бухгалтер.

Податковий облік ведеться відповідно до законодавства України, визначеного Податковим Кодексом України. Згідно з обліковою політикою товариства, головний бухгалтер, затверджує у Генерального директора та доводить до бухгалтерів підприємства робочий план рахунків з використанням рахунків першого, другого та третього порядку.

Бухгалтер забезпечує відображення господарських операцій в бухгалтерському обліку ТОВ «Порошкові фарби України» відповідно до Плану рахунків, затвердженого директором; зберігання первинних документів та облікових реєстрів, які були підставою для складання податкової та бухгалтерської звітності, їх оформлення та передачу в архів відповідно до вимог чинного законодавства.

Від прийнятої облікової політики залежить повне та правдиве відображення інформації про фінансові результати і фінансовий стан підприємства у фінансовій звітності.

ТОВ «Порошкові фарби України» як суб'єкт малого підприємства подає наступну фінансову звітність:

- 1) форма № 1-м «Баланс»;

2) форма № 2-м «Звіт про фінансові результати»;

3) Декларацію з податку на прибуток.

Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття ними рішень повної, правдивої, неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності і рух грошових коштів підприємства. Інформація, наведена у фінансовій звітності, базується виключно на даних бухгалтерського обліку і має бути тотожною даним аналітичного і синтетичного обліку.

Отже, визначені самостійно ТОВ «Порошкові фарби України» та закріплені у розпорядчому документі про облікову політику принципи оцінки статей звітності, методи обліку щодо окремих статей звітності можуть впливати на величину його фінансового результату.

2.2 Фінансовий та податковий облік основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України»

Фінансовий облік на ТОВ «Порошкові фарби України» регулюється наказом про облікову політику.

В наказі про облікову політику ТОВ «Порошкові фарби України» зазначено:

1. ТОВ «Порошкові фарби України» використовує прямолінійний метод амортизації.

2. Метод переоцінки основних засобів: шляхом індексації первісної вартості з використанням середньостатистичних коефіцієнтів перерахунку або прямим перерахунком первісної вартості у ціни, які склалися на дату переоцінки на відповідні види основних засобів.

3. Розподіл та відображення в бухгалтерському обліку витрат на поліпшення, ремонт основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України»

здійснюється за такими напрямками:

1) витрати, пов'язані з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта основних засобів;

2) витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані (проведення технічного огляду, нагляду, обслуговування, ремонту тощо) та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання. Такі витрати включаються до складу витрат звітного періоду. Разом з тим, в П(С)БО 7 «Основні засоби» з'явилося положення, яке дозволяє вести бухгалтерський облік ремонтних витрат на податкових засадах: первісна (переоцінена) вартість основних засобів може бути збільшена на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням та ремонтом об'єкта, визначену у порядку, встановленому податковим законодавством. Тобто, ремонтні витрати, які перевищують 10% сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації на початок звітного року, можуть бути капіталізовані у вартості активу. Таким чином, альтернативна облікова політика щодо ремонтних витрат безпосередньо може впливати на виробничу собівартість продукції та фінансові результати діяльності.

4. ТОВ «Порошкові фарби України» використовує загальний План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

У наказі про облікову політику ТОВ «Порошкові фарби України» не затверджено ведення податкового обліку, що зумовлює можливе викривлення відображення основних засобів в звітності підприємства.

Наведений перелік основних положень облікової політики підприємства ТОВ «Порошкові фарби України» доводить, що підприємство обрало не оптимальну схему оподаткування прибутку, що не дозволяє уникати завищення

або зниження показників прибутку.

Облікова політика повина бути сформована, з врахуванням потреби радикально змінювати фінансовий стан підприємства.

На рахунках бухгалтерського обліку систематизується інформація, яка міститься у прийнятих до обліку первинних документах. Для синтетичного обліку основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України» використовує наступні рахунки:

- 10 «Основні засоби» (активний, балансовий) – призначений для обліку та узагальнення інформації про основні засоби, що перебувають у власності ТОВ «Порошкові фарби України»

- 13 «Знос необоротних активів» (регулюючий, контрактивний) – використовується для узагальнення інформації про нараховану амортизацію та дооцінки зносу.

- 15 «Капітальні інвестиції» (активний, калькуляційний) – використовується для обліку витрат стосовно придбання або будівництва основних засобів.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться використанням облікових регістрів для оброблення даних на підставі первинних документів. На досліджуваному підприємстві інформація щодо господарських операцій по основних засобах за 2018 рік узагальнюється в Аналізі по рахунку 10 та в Оборотно-сальдовій відомості по рахунку 10 за місцями зберігання необоротних активів. Використовуючи вище зазначені облікові регістри, розглянемо кореспонденції рахунків з обліку основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України» за 2018 рік у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Кореспонденція рахунків з обліку основних засобів за вересень 2018 року на ТОВ «Порошкові фарби України»

№ п/п	Зміст операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Отримано основні засоби за договором постачання	152	631	40 000,00
2	Відображено суму ПДВ	641	631	8 000,00
3	Проведено оплату за договором постачання	631	311	40 000,00
4	Витрати на транспортування основних засобів	152	631	3 525,00
5	Проведено оплату транспортних послуг	631	311	3 525,00
6	Зарахування ОЗ до об'єктів основних засобів	10	152	43 525,00
7	Відображено знос реалізованих основних засобів	131	10	12 171,14
8	Зараховано придбаний об'єкт до складу основних засобів	10	152	30 424,21
9	Відображено залишкову вартість реалізованих основних засобів	943	10	75,67

Джерело: згруповано автором на підставі даних підприємства

Контроль за використанням, збереженням, технічним станом здійснюється аналітичним обліком основних засобів, який підприємство ТОВ «Порошкові фарби України» веде по кожному інвентарному об'єкту в грошовій та натуральній формі, що забезпечує також надходження необхідної інформації про їх наявність і рух за кожною групою відповідно до класифікації, за місцями надходження та в цілому по підприємству.

Амортизація нараховується протягом строку корисного використання об'єкта, який встановлюється підприємством після визнання його активом, призупинення відбувається під час модернізації, добудови, реконструкції, дообладнання та консервації. Річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується на очікуваний період часу, за яким використовуватиметься об'єкт основних засобів, все це відбувається за прямолінійним методом.

У Відомості нарахування амортизації за грудень 2018 р. по кожному об'єкту основних засобів, зазначено дані про їх кількість, початкову та залишкову вартість, метод розрахунку зносу, ліквідаційну вартість, строк використання та суму нарахованого зносу. У підсумку визначено загальну залишкову та первісну вартість по всіх основних засобах та загальну суму зносу.

На основі відомостей відображаються дані в обліку та узагальнюються у аналізі рахунку 13. Розглянемо кореспонденцію рахунків з обліку нарахування зносу основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України» у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 - Кореспонденція рахунків з обліку зносу основних засобів за грудень 2018 року на ТОВ «Порошкові фарби України»

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн..
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1.	Відображено знос реалізованих основних засобів	131	105	12 171,14
2.	Нараховано амортизацію обладнання, що використовується у процесі виробництва продукції	23	131	83 142,56
3.	Нараховано амортизацію на основні засоби загальновиробничого призначення	91	131	147073,30
4.	Нараховано амортизацію на основні засоби адміністративного призначення	92	131	8 075,43
5.	Нараховано амортизацію на основні засоби, що забезпечують збут товарів	93	131	2 382,74
6.	Списано суму зносу на інші витрати діяльності	949	131	267,00

Джерело: згруповано автором на підставі даних підприємства

Вартість основних засобів може змінюватися під впливом зміни ситуацій на ринку, тому підприємству необхідно дооцінювати або уцінювати основні фонди і нематеріальні активи.

Підприємство ТОВ «Порошкові фарби України» переоцінює об'єкт основних засобів, якщо його залишкова вартість значно (більше ніж на 10%) відрізняється від справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінювання

об'єкта основних засобів на ту саму дату переоцінюють усі об'єкти групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

Відповідно до даних форми №5 «Примітки до річної фінансової звітності», бачимо, що на досліджуваному підприємстві було проведено переоцінку транспортних засобів на 4000 грн.

Підприємство не веде окремо податковий облік. Але у бухгалтерському обліку при придбанні основних засобів використовує право на податковий кредит, чим зменшує свої податкові зобов'язання. У таблиці 2.5 наведенні господарські операції бухгалтерського обліку з придбання основного засобу ТОВ «Порошкові фарби України» з відображенням податкового кредиту.

Таблиця 2.5 – Господарські операції з придбання основного засобу та відображення податкового кредиту ТОВ «Порошкові фарби України»

№ з/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік		Сума, тис.грн
		Дебет	Кредит	
1	Здійснено передоплату за трактор	371	311	4 800
2	Відображено податковий кредит з ПДВ за зареєстрованою в ЄРПН податковою накладною	641	644	800
3	Отримано трактор	152	631	4 000
4	Відображено зобов'язання за розрахунками з ПДВ	644	631	800
5	Зараховано зобов'язання за передоплатою та отриманим трактором	631	371	4 800
6	Отримано послуги перевезення	152	631	30 000
7	Відображено податковий кредит з ПДВ за зареєстрованою в ЄРПН податковою накладною	641	631	6 000
8	Сплачено за послуги перевезення	631	311	36 000
9	Сплачено за послуги реєстрації	631	311	207
10	Отримано послуги реєстрації	152	631	207
11	Сплачено за послуги страхування	631	311	9 000
12	Отримано страхове свідоцтво	91	631	9 000
13	Введено трактор в експлуатацію	105	152	4 030 207

Джерело: згруповано автором на підставі даних підприємства

Згідно журналу господарських операцій у таблиці 2.5 до первісної вартості включена сума, сплачена постачальнику (без урахування ПДВ), вартість доставки і вартість реєстрації - 4 030 207 грн (4 000 000 грн + 30 000 грн + 207 грн).

Витрати на придбання основного засобу спочатку відображаються на субрахунку 152, а потім придбані об'єкт основного засобу зараховуються до складу основних засобів: Дт 105 «Транспортні засоби» Кт 152.

Оформлюється введення в експлуатацію актом приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів.

Акт оформлюється комісією, спеціально призначеною для цього керівником підприємства ТОВ «Порошкові фарби України».

Податковий кредит за придбаним об'єктом основних засобів відображається у загальному порядку на підставі зареєстрованої податкової накладної, яка підтверджує сплату податку.

Дата віднесення сум ПДВ до податкового кредиту визначається за правилом першої події. Це дата списання коштів з банківського рахунку платника на оплату товару/послуг або дата отримання платником товару/послуг. При цьому нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи такі товари/послуги та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах провадження господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного періоду.

Витрати на страхування, які включаються до загальновиробничих витрат, які відображаються на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати», розподіляються на собівартість продукції. При продажу продукції собівартість зменшує фінансовий результат до оподаткування, а саме такий результат є базою для визначення оподаткованого прибутку.

Підсумки по обліку основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України» за звітний період відображаються у фінансовій звітності:

- у формі №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан) по рядку 1010 «Основні засоби» відображається залишкова вартість основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, яка станом на 31 грудня 2018 року становить – 1485 тис. грн.
- у формі №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» по рядку 2515 «Амортизація» відображається сума нарахованої амортизації станом на кінець 2018 року;
- у форму №5 «Примітки до річної фінансової звітності» відображається рух основних засобів за звітний період.

Отже, провівши аналіз організації бухгалтерського та податкового обліку основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України», можна зробити висновок, що облік основних засобів відповідає всім необхідним вимогам нормативно-правових актів. Своєчасність та відображення в повній мірі забезпечується завдяки веденню обліку в автоматизованій формі. Надання достовірної і правдивої інформації для прийняття правильних рішень користувачам інформації також є важливою рисою на підприємстві.

2.3 Аналіз показників фінансового стану ТОВ «Порошкові фарби України»

З метою виявлення тенденцій розвитку підприємства проводиться аналіз основних фінансових показників за даними Форми № 1 та № 2 (додаток Б) за 2017-2018рр. Оцінку та аналіз основних показників необхідно здійснювати методом горизонтального (часового) аналізу, суть якого полягає в порівнянні кожної позиції звітності з відповідним показником за попередні періоди та визначенні відхилення значення показника поточного періоду від відповідного значення показника попередніх періодів.

Оцінювання основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства здійснюється за такими показниками фінансових результатів: чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), валовий прибуток (збиток), фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, чистий прибуток (збиток), загальний капітал підприємства (валюта балансу), власний капітал, залучений капітал необоротні активи, оборотні активи.

Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Порошкові фарби України» проводимо згідно з даних наведених в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5- Абсолютні показники фінансової діяльності ТОВ «Порошкові фарби України», тис. грн.

Показники	2017 рік	2018 рік	Абсолютна зміна, тис. грн	Темп приросту, %
1. Загальна вартість майна підприємства	78915	82902,5	3987,5	5,05
2. Власний капітал	25121,5	23651	-1470,5	-5,85
3. Залучений капітал	53793,5	60580	6786,5	12,62
4. Оборотні активи	53088,5	58615	5526,5	10,41
5. Необоротні активи	25820	24287,5	-1532,5	-5,94
6. Чистий дохід	170632	221327	50695	29,71
7. Собівартість реалізованої продукції	159091	198646	39555	24,86
8. Валовий прибуток	11541	22681	11140	96,53
9. Фінансовий результат від операційної діяльності	1919	11018	9099	474,15
10. Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	-6181	5180	11361	-183,81
11. Чистий прибуток	-6499	3576	10075	-155,02

Джерело: згруповано автором на підставі даних підприємства

Як видно з даних таблиці 2.5, на ТОВ «Порошкові фарби України» в 2018 році зросла загальна вартість майна підприємства на 3987,5 тис.грн., зростання якої у загальному випадку свідчить про позитивні зміни господарської діяльності, а саме про поліпшення якості балансу. Зростання загальної вартості

майна відбулось за рахунок зростання залученого капіталу, оборотних активів, чистого доходу, валового прибутку і собівартості реалізованої продукції. Чистий дохід від реалізації збільшився на 50695 тис. грн, що склало 29,71%. Дана стаття збільшилась за рахунок подорожчання сировини, оскільки ми виявили темпи збільшення собівартості продукції – 39555 тис. грн.(24,86%). Графічне зображення динаміки показників діяльності ТОВ «Порошкові фарби України» наведенні на рисунку 2.2.

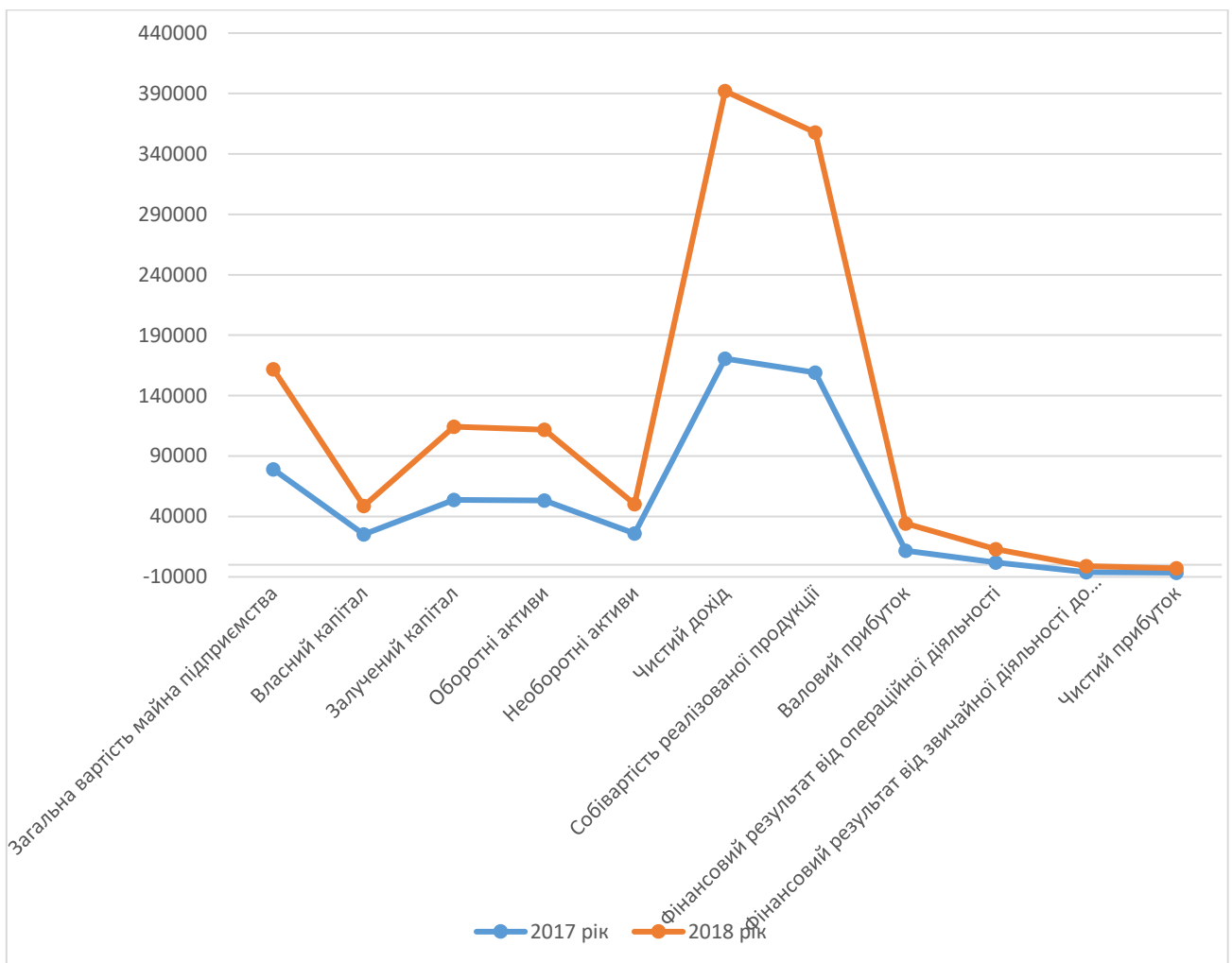

Рисунок 2.2 – Динаміка абсолютних показників фінансової діяльності ТОВ «Порошкові фарби України», тис. грн.

Джерело: побудовано автором на підставі даних таблиці 2.5

У 2018 році також відбулося збільшення валового прибутку – на 11140 тис. грн. (96,53%), внаслідок збільшення обсягу реалізації продукції збільшення фінансового результату від звичайної діяльності – 11361 тис. грн.(183,81%); збільшення чистого прибутку – 10075 тис. грн. (155,02%) в порівнянні з попереднім роком що є позитивним для підприємства, так як свідчить про наявність джерела поповнення власних засобів.

Фінансовий результат від операційної діяльності в 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 9099 тис. грн. – це відбулося внаслідок збільшення валового прибутку .

Отже, аналіз показників діяльності ТОВ «Порошкові фарби України» показав, що за рахунок подорожчання сировини збільшився чистий дохід також відбулося збільшення валового прибутку, внаслідок збільшення обсягу реалізації продукції.

Оцінка фінансового стану підприємства має бути такою, щоб усі, хто пов'язаний із підприємством економічними відносинами, могли впевнитись в надійності підприємства як партнера у фінансовому відношенні. Проведемо оцінку фінансового стану ТОВ «Порошкові фарби України» за допомогою основних показників оцінки майнового стану підприємства.

Коефіцієнт покриття – характеризує, наскільки обсяг поточних зобов'язань може бути погашений за рахунок усіх мобілізованих оборотних активів, чи здатний позичальник взагалі розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями:

$$K_{\text{п}} = \frac{OA}{ПЗ} \quad (2.1)$$

де OA – оборотні активи,

ПЗ – поточні зобов'язання.

Коефіцієнт швидкої ліквідності ($K_{\text{шл}}$) показує, якою мірою оборотні активи

покривають короткострокові зобов'язання, а саме наскільки швидко короткострокові зобов'язання можуть бути погашені швидко ліквідними активами:

$$K_{\text{шл}} = \frac{\text{ОА}-3}{\text{ПЗ}} \quad (2.2)$$

де ОА – оборотні активи,

З – запаси.

$$2017 \text{ р. } K_{\text{шл}} = \frac{53088,5-21023}{37963} = 0,84 \quad (2.2.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{шл}} = \frac{58615-15188,5}{42925} = 1,01 \quad (2.2.2)$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($K_{\text{ал}}$) характеризує, наскільки короткострокові зобов'язання можуть бути негайно погашені швидко ліквідними грошовими коштами та цінними паперами:

$$K_{\text{ал}} = \frac{\text{ПФІ}-\text{ГК}}{\text{ПЗ}} \quad (2.3)$$

$$2017 \text{ р. } K_{\text{ал}} = \frac{1213,5}{37963} = 0,032 \quad (2.3.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{ал}} = \frac{1178,5}{42925} = 0,027 \quad (2.3.2)$$

Коефіцієнт фінансової незалежності ($K_{\text{фн}}$) – вказує частку власних коштів у загальній сумі заборгованості підприємства:

$$K_{\text{фн}} = \frac{\text{ВК}}{\text{ВБ}} \quad (2.4)$$

$$2017 \text{ р. } K_{\text{фн}} = \frac{25121,5}{78915} = 0,32 \quad (2.4.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{фн}} = \frac{23651}{82902,5} = 0,29 \quad (2.4.2)$$

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу ($K_{\text{кзк}}$) зазначає частку

позичених коштів у загальній сумі коштів, авансованих в діяльність підприємства:

$$K_{3K} = \frac{3K}{ВБ} \quad (2.5)$$

$$2017 \text{ р. } K_{3K} = \frac{53793,5}{78915} = 0,68 \quad (2.5.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{3K} = \frac{60580}{82902,5} = 0,73 \quad (2.5.2)$$

Коефіцієнт фінансового ризику ($K_{\text{фр}}$) – вказує частку залучених коштів у розрахунку на 1 грн. власних коштів позичальника:

$$K_{\text{фр}} = \frac{3K}{ВК} \quad (2.6)$$

$$2017 \text{ р. } K_{\text{фр}} = \frac{53793,5}{25121,5} = 2,14 \quad (2.6.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{фр}} = \frac{60580}{23651} = 2,56 \quad (2.6.2)$$

Коефіцієнт маневреності власних коштів ($K_{\text{м}}$) характеризує ступінь мобільності використання власних коштів:

$$K_{\text{м}} = \frac{ВК - \text{НА}}{ВК} \quad (2.7)$$

$$2017 \text{ р. } K_{\text{м}} = \frac{25121,5 - 25820}{25121,5} = -0,027 \quad (2.7.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{м}} = \frac{23651 - 24287,5}{23651} = -0,026 \quad (2.7.2)$$

Коефіцієнт оборотності активів ($K_{\text{ОА}}$) – відображає швидкість обороту сукупного капіталу підприємства, тобто показує, скільки разів за аналізований період відбувається повний цикл виробництва й обіг, що приносить відповідний ефект у вигляді прибутку [26]:

$$K_{\text{ОА}} = \frac{\text{ЧД}}{ВБ} \quad (2.8)$$

$$2017 \text{ р. } K_{OA} = \frac{170932}{78915} = 2,17(\text{оборотів}) \quad (2.8.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{OA} = \frac{221327}{82902,5} = 2,67(\text{оборотів}) \quad (2.8.2)$$

Коефіцієнт оборотності власного капіталу (K_{OBK}) – показує, наскільки масштаб діяльності підприємства забезпечується власним капіталом:

$$K_{OBK} = \frac{ЧД}{BK} \quad (2.9)$$

$$2017 \text{ р. } K_M = \frac{170932}{25121,5} = 6,8(\text{оборотів}) \quad (2.9.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_M = \frac{221327}{23651} = 9,36(\text{оборотів}) \quad (2.9.2)$$

Коефіцієнт оборотності залученого капіталу ($K_{OЗK}$) – показує, наскільки масштаб діяльності підприємства забезпечується залученим капіталом:

$$K_{OЗK} = \frac{ЧД}{ЗК} \quad (2.10)$$

$$2017 \text{ р. } K_{OЗK} = \frac{170932}{53793,5} = 3,18(\text{оборотів}) \quad (2.10.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{OЗK} = \frac{221327}{60580} = 3,65(\text{оборотів}) \quad (2.10.2)$$

Відносні показники фінансового стану підприємства наведені у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 - Відносні показники фінансового стану ТОВ «Порошкові фарби України»

Показник	2017р.	2018р.	Відхилення	
			Абсолютне, тис.грн	Темп приросту, %
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт покриття	1,4	1,37	-0,03	-2,14
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,84	1,01	0,17	20,24
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,032	0,027	-0,005	-15,63
4. Коефіцієнт фінансової незалежності	0,32	0,29	-0,03	-9,38
5. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,68	0,73	0,05	7,35

Продовження таблиці 2.6

1	2	3	4	5
6. Коефіцієнт фінансового ризику	2,14	2,56	0,42	19,63
7. Коефіцієнт маневреності власних коштів	-0,027	-0,026	0,001	-3,7
8. Коефіцієнт оборотності активів, оборотів	2,17	2,67	0,5	23,04
9. Коефіцієнт оборотності власного капіталу, оборотів	6,8	9,36	2,56	37,65
10. Коефіцієнт оборотності залученого капіталу, оборотів	3,18	3,65	0,47	14,78

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ТОВ «Порошкові фарби України»

З таблиці 2.6 видно, що на ТОВ «Порошкові фарби України» в 2017 році зменшився коефіцієнт покриття, що є негативним явищем, оскільки тільки тоді, коли поточні активи перевищують величину поточних зобов'язань, підприємство може розглядатися як таке, що успішно функціонує, але в цілому даний коефіцієнт відповідає нормативним значенням. У 2018 році відбулося незначне підвищення коефіцієнта швидкої ліквідності на 20,24% переважно за допомогою значного збільшення дебіторської заборгованості і незначного збільшення грошових коштів та їх еквівалентів. Оскільки коефіцієнт швидкої ліквідності більше 0,6, то це нормативно вважається достатнім.

Спостерігається незначне зменшення коефіцієнта абсолютної ліквідності 2018 року проти 2017р. завдяки тому, що темп збільшення поточних зобов'язань перевищив темп збільшення коштів. Зменшення цього показника є негативною тенденцією, оскільки зменшується здатність підприємства негайно погасити свої борги. Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності вважається достатнім, якщо воно перевищує 0,2...0,3, проте за цим показником не можна відразу робити негативні висновки про можливість підприємства негайно погасити свої борги, тому що мало ймовірно, щоб всі кредитори підприємства одночасно пред'явили б йому свої вимоги. У той же час, занадто високе значення показника абсолютної ліквідності свідчить про нераціональне використання фінансових ресурсів.

Графічне зображення динаміки відносних показників фінансового стану ТОВ «Порошкові фарби України» зображенні на рисунку 2.3.

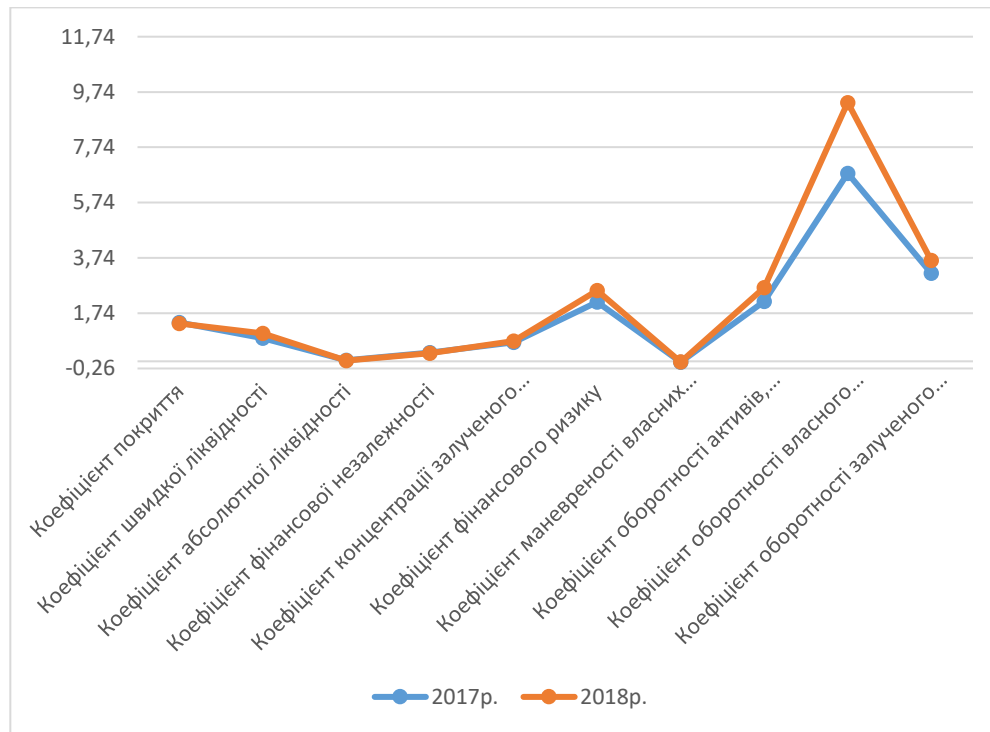

Рисунок 2.3 – Динаміка відносних показників фінансового стану ТОВ «Порошкові фарби України»

Джерело: побудовано автором на підставі даних таблиці 2.6

Отже, за даними розрахунку бачимо, що коефіцієнт фінансової незалежності в 2018 році порівняно з 2017 роком має тенденцію на зменшення, що свідчить про зменшення частини власних коштів тобто власного капіталу у загальній сумі коштів авансованих в його діяльність. Даний коефіцієнт не відповідає нормативному значенню.

У 2018 році відбувається незначне збільшення коефіцієнта концентрації залученого капіталу, що є негативним явищем оскільки зростання цього показника в динаміці означає збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства. Це є критичним значенням коефіцієнта. Також зростає коефіцієнт фінансового ризику (0,42), що є негативним оскільки

зростання показника свідчить про збільшення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів і - кредиторів, тобто про зниження фінансової стійкості. Це є критичним значенням коефіцієнта.

Спостерігається незначне підвищення коефіцієнта маневреності власних коштів (0,001). Підвищення цього показника є позитивною тенденцією, оскільки його значення має бути досить високим, щоб забезпечити гнучкість у використанні власних коштів підприємства. Даний коефіцієнт відповідає нормі, оскільки нормальним вважається незначне його збільшення в динаміці.

Так як зріс коефіцієнт оборотності активів у 2018 році, що означає що стали ефективніше використовуватися активи. Також відбулося збільшення коефіцієнту оборотності власного капіталу, що означає підвищення рівня продажу. Збільшення даних коефіцієнтів є нормативним. Позитивною є тенденція до збільшення коефіцієнту оборотності залученого капіталу оскільки чим вищим є значення коефіцієнта, тим вища спроможність позичальника погашати свою заборгованість за рахунок операційних доходів.

Отже, на ТОВ «Порошкові фарби України» в 2018 році збільшилися загальна вартість майна, чистий дохід від реалізації, собівартість, залучений капітал, валовий прибуток, чистий прибуток, фінансовий результат; знизився власний капітал. Таке коливання фінансових результатів могло відбутися за рахунок реструктуризації підприємства, оскільки відбулося збільшення оборотних фондів та зменшення необоротних активів. Щодо показників оцінки майнового стану підприємства, то в цілому можна сказати, що ТОВ «Порошкові фарби України» ліквідне підприємство, однак зменшилася частина власного капіталу і збільшилася частка залученого капіталу, але позитивним є те, що активи почали ефективніше використовуватися.

Підсумовуючи другий розділ слід зазначити, що ТОВ «Порошкові фарби України» являє собою товариство з обмеженою відповідальністю, створене

згідно з законодавством України. Основною діяльністю є оптова торгівля хімічними продуктами.

ТОВ «Порошкові фарби України» - господарське товариство, що має статутний фонд, поділений на частки (паї), розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном. Учасники товариства, які повністю сплатили свої вклади, несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах своїх вкладів. Підприємство самостійно веде фінансово-господарську діяльність.

Метою діяльності ТОВ «Порошкові фарби України» є одержання максимального прибутку від господарської діяльності.

ТОВ «Порошкові фарби України» самостійно формує наказ про облікову політику. Розробляє систему бухгалтерського обліку і контролю господарських операцій, затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації.

Директор є керівником підприємства і виконує наступні основні функції:

- керує виробничо-господарською та фінансово-економічною діяльністю підприємства та несе всю повноту відповідальності за наслідки прийнятих рішень, збереження та ефективного використання майна підприємства, а також фінансово-господарські результати його діяльності;

- організовує роботу і ефективну взаємодію всіх структурних підрозділів, цехів і виробничих одиниць, спрямовує їх діяльність на розвиток і вдосконалення виробництва;

- забезпечує виконання підприємством всіх зобов'язань перед державним, регіональним та місцевими бюджетами, державними позабюджетними соціальними фондами, постачальниками, замовниками і кредиторами, включаючи установи банку, а також господарських і трудових договорів (контрактів і бізнес-планів);

Фінансовий та податковий облік на ТОВ «Порошкові фарби України» регулюється наказом про облікову політику.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться відділом бухгалтерії.

Контроль за використанням, збереженням, технічним станом здійснюється аналітичним обліком основних засобів, який підприємство ТОВ «Порошкові фарби України» веде по кожному інвентарному об'єкту в грошовій та натуральній формі, що забезпечує також надходження необхідної інформації про їх наявність і рух за кожною групою відповідно до класифікації, за місцями надходження та в цілому по підприємству.

Провівши аналіз бухгалтерського обліку основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України», можна зробити висновок, що облік основних засобів відповідає всім необхідним вимогам нормативно-правових актів. Своєчасність та відображення в повній мірі забезпечується завдяки веденню обліку в автоматизованій формі. Надання достовірної і правдивої інформації для прийняття правильних рішень користувачам інформації також є важливою рисою на підприємстві.

Аналіз показників фінансового стану показав, що на ТОВ «Порошкові фарби України» в 2018 році збільшилися загальна вартість майна, чистий дохід від реалізації, собівартість, залучений капітал, валовий прибуток, чистий прибуток, фінансовий результат; знизився власний капітал. Таке коливання фінансових результатів могло відбутися за рахунок реструктуризації підприємства, оскільки відбулося збільшення оборотних фондів та зменшення необоротних активів. Щодо показників оцінки майнового стану підприємства, то в цілому можна сказати, що ТОВ «Порошкові фарби України» ліквідне підприємство, однак зменшилася частина власного капіталу і збільшилася частка залученого капіталу, але позитивним є те, що активи почали ефективніше використовуватися.

З ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ТА ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

3.1 Аналіз ефективності використання основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України»

Для оцінювання ефективності використання основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України» проведемо аналіз структури та руху основних засобів аналіз показників стану та ефективності використання основних засобів. Аналіз структури та руху основних засобів підприємства проведемо за даними Форми 5 «Примітки до річної фінансової звітності» або Форми «Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос)» за методикою, наведеною в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Аналіз структури та руху основних засобів, тис. грн.

Групи основних засобів	2017 рік	2018 рік	Відхилення	
			Абсолютне, тис.грн	Темп приросту, %
Будівлі та споруди	8364,5	10126	1761,5	21,06
Машини та обладнання	11070	11497,5	427,5	3,86
Транспортні засоби	1402,5	1210	-192,5	-13,73
Інші основні засоби	135,5	157	21,5	15,87
Разом	20972,5	22990,5	2018	27,06

Джерело: згруповано на підставі даних підприємства

Більш детально рух основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України» зображено на рисунку 3.1.

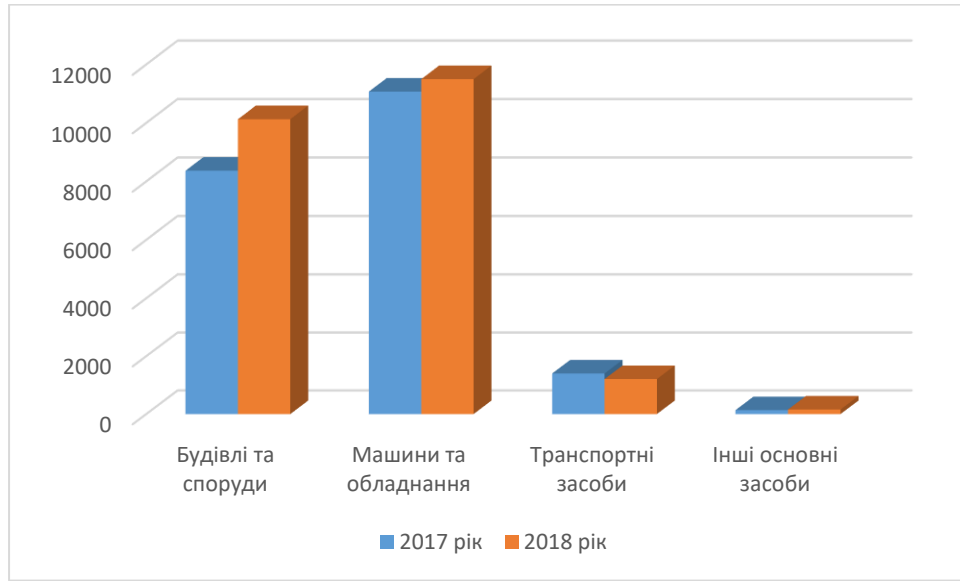

Рисунок 3.1 - Аналіз структури та руху основних засобів, тис. грн.

Джерело: побудовано автором на підставі даних таблиці 3.1.

До складу основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України» входять такі групи основних засобів, як земельні ділянки, будинки, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інвентар (меблі), інші основні засоби, малоцінні необоротні матеріальні активи, інші необоротні матеріальні активи.

За 2017-2018 роки поповнювалися основні засоби таких груп: будинки, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інвентар (меблі), інші основні засоби, малоцінні необоротні матеріальні активи.

А вибували основні засоби за 2017-2018 роки з таких груп: машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інвентар (меблі), інші основні засоби, малоцінні необоротні матеріальні активи.

З таблиці видно, що у 2018 році в порівнянні з 2017 роком вартість будівель та споруд збільшилась на 1761,5 тис. грн. Вартість машин та обладнання

збільшилась на 427,5 тис. грн. Вартість транспортних засобів зменшилась на 192,5 тис. грн. Вартість інших основних засобів збільшилась на 21,5 тис. грн. Загальна вартість основних засобів збільшилась на 2018 тис. грн. Для оцінки стану та ефективності використання основних засобів підприємства використовують такі групи показників: 1 група – показники забезпечення підприємства основними засобами, 2 група – показники стану основних засобів, 3 група – показники ефективності використання основних засобів.

До показників, які характеризують забезпеченість підприємства основними засобами, належать: фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства.

Фондомісткість характеризує рівень забезпеченості підприємства основними засобами і визначається як відношення балансової вартості основних засобів до чистого доходу (виручки) від реалізації. Визначаємо фондомісткість за формулою (3.1):

$$2017 \text{ р. } \Phi_{\text{м}} = \frac{44855,5}{170632} = 0,26 \quad (3.1.1)$$

$$2018 \text{ р. } \Phi_{\text{м}} = \frac{50387,5}{221327} = 0,23 \quad (3.1.2)$$

Фондоозброєність показує скільки основних засобів припадає на одного працівника підприємства і визначається як відношення балансової вартості основних засобів до середньооблікової чисельності працюючих. Визначаємо фондоозброєність за формулою (3.2):

$$2017 \text{ р. } \Phi_{\text{оз}} = \frac{44855,5}{448} = 100,12 \quad (3.2.1)$$

$$2018 \text{ р. } \Phi_{\text{оз}} = \frac{50387,5}{495} = 101,79 \quad (3.2.2)$$

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства показує питому вагу залишкової вартості основних засобів у загальній вартості

майна підприємства і визначається як відношення залишкової вартості основних засобів до валюти балансу. Визначаємо коефіцієнт реальної вартості основних засобів за формулою (3.3):

$$2017 \text{ р. } K_{\text{рв03}} = \frac{20972,5}{78915} = 0,27 \quad (3.3.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{рв03}} = \frac{22990,5}{82902,5} = 0,28 \quad (3.3.2)$$

Стан основних виробничих засобів характеризують через такі коефіцієнти: зносу основних засобів; придатності; оновлення; вибуття (приросту) основних засобів.

Коефіцієнт зносу основних засобів відображає рівень зносу основних засобів і визначається як відношення суми зносу основних засобів до балансової вартості основних засобів. Визначаємо коефіцієнт зносу основних засобів за формулою (3.4):

$$2017 \text{ р. } K_{\text{зН}} = \frac{25501}{49214} = 0,52 \quad (3.4.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{зН}} = \frac{29293}{51561} = 0,57 \quad (3.4.2)$$

Коефіцієнт придатності основних засобів показує, яка частина основних засобів є придатною для експлуатації і визначається як відношення залишкової вартості основних засобів до балансової вартості основних засобів. Визначаємо коефіцієнт придатності основних засобів за формулою (3.5):

$$2017 \text{ р. } K_{\text{П}} = 1 - 0,52 = 0,48 \quad (3.5.1)$$

$$2018 \text{ р. } K_{\text{П}} = 1 - 0,57 = 0,43 \quad (3.5.2)$$

До показників, які характеризують ефективність використання основних засобів, належать: фондвіддача, рентабельність основних засобів.

Фондвіддача основних засобів характеризує ефективність використання

основних засобів, відображає суму чистого доходу (виручки) від реалізації на одну гривню основних засобів. Визначаємо фондovіддачу основних засобів за формулою (3.6):

$$2017 \text{ р. } \Phi B = \frac{170632}{44855,5} = 3,8 \quad (3.6.1)$$

$$2018 \text{ р. } \Phi B = \frac{221327}{50387,5} = 4,39 \quad (3.6.2)$$

Загальна зміна фондovіддачі у звітному періоді у порівнянні з попереднім дорівнює:

$$\Delta \Phi B = \Phi B_{18} - \Phi B_{17} = 4,39 - 3,8 = 0,59 \quad (3.7)$$

Отже, сукупний вплив факторів на зміну фондovіддачі дорівнює загальній зміні.

Рентабельність основних засобів характеризує ефективність використання основних засобів, відображає суму чистого прибутку на одну гривню основних засобів. Визначаємо рентабельність основних засобів за формулою (3.8):

$$2017 \text{ р. } P_{03} = \frac{6499}{44855,5} = 14,48\% \quad (3.8.1)$$

$$2018 \text{ р. } P_{03} = \frac{3576}{50387,5} = 7,1\% \quad (3.8.2)$$

Загальна зміна рентабельності основних виробничих засобів дорівнює:

$$\Delta P_{03} = P_{0318} - P_{0317} = 7,1 - 14,48 = -7,38\% \quad (3.9)$$

Отже, загальна зміна рентабельності основних виробничих засобів дорівнює сукупному впливу факторів на зміну результативного показника.

Зниження рентабельності основних виробничих засобів у звітному періоді у порівнянні з попереднім обумовлено, як свідчать результати факторного аналізу, надмірним зростанням вартості основних засобів.

Оцінювання показників стану та ефективності використання основних

засобів слід проводити за методикою, наведеною в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 - Оцінка стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України»

Показник	2017рік	2018рік	Відхилення
1. Фондомісткість основних засобів	0,26	0,23	-0,03
2. Фондоозброєність основних засобів	100,12	101,79	1,67
3. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства	0,27	0,28	0,01
4. Коефіцієнт зносу основних засобів	0,52	0,57	0,05
5. Коефіцієнт придатності основних засобів	0,48	0,43	-0,05
6. Фондовіддача основних засобів	3,8	4,39	0,59
7. Рентабельність основних засобів	14,48	7,1	-7,38

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ТОВ «Порошкові фарби України»

Більш детально інформація про стан ефективності використання основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України» зображено на рисунку 3.2.

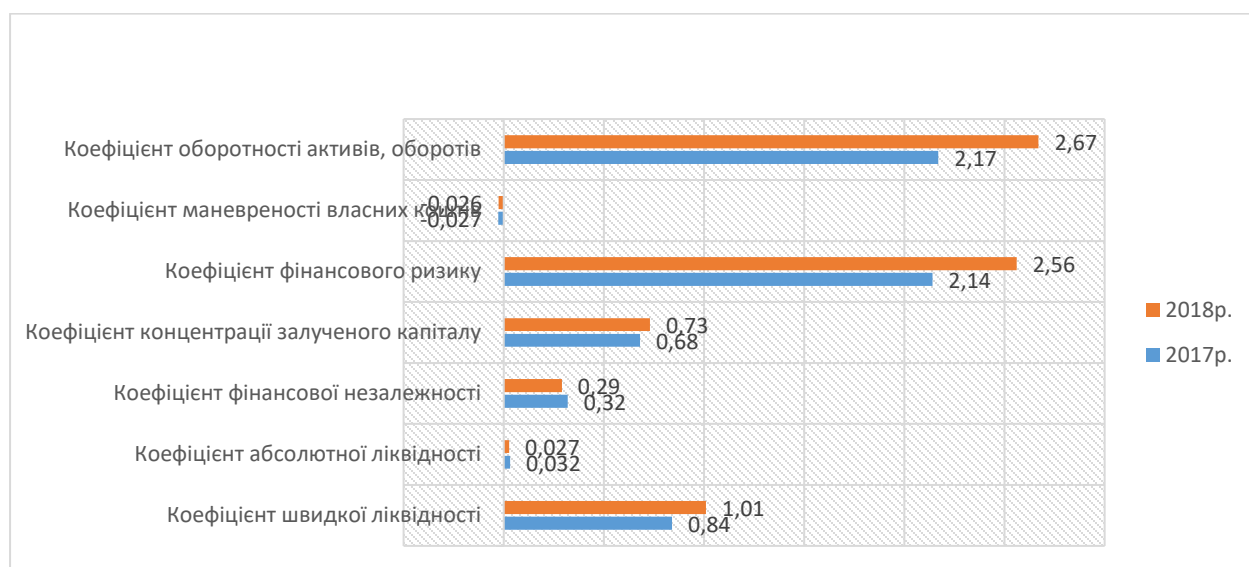

Рисунок 3.2 - Оцінка стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України»

Джерело: побудовано автором на підставі даних таблиці 3.2.

Фондомісткість відображає рівень забезпеченості підприємства основними засобами, і з розрахунків видно, що в 2018 році цей рівень зменшився на 0,03. Рівень фондоозброєності збільшився в порівнянні з 2017 роком на 1,67, тобто в 2017 році на одного працівника припадало 100,12 тис. грн. основних засобів, а в 2018 році – 101,79 тис. грн., оскільки, незважаючи на зростання балансової вартості, збільшилася кількість працівників підприємства. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства показує питому вагу залишкової вартості основних засобів у загальній вартості майна підприємства і вона у 2013 році дорівнювала 0,28, а це на 0,01 більше, ніж в попередньому році. Загалом можна сказати, що підприємство забезпечене основними засобами і даний коефіцієнт відповідає нормативному значенню.

Коефіцієнт зносу основних засобів збільшився в 2018 році до 0,57, тобто рівень зносу основних засобів в 2018 році порівняно з 2017 роком збільшився на 0,05, це є негативним явищем, підприємству необхідно знижувати даний показник оскільки нормативним є значення менше 0,5. Коефіцієнт придатності основних засобів (0,43) в 2018 році показує, що значна частина основних засобів є придатною для експлуатації, і з розрахунків видно, що ця частина в 2018 році зменшилася на 0,05. Даний коефіцієнт є в нормі.

Що ж до третьої групи показників, то фондovіддача в 2018 році мала тенденцію до зростання, а рентабельність в 2018 році мала тенденцію до спаду. Так, сума чистого доходу від реалізації на одну гривню основних засобів збільшилася у звітному періоді на 0,59, а рентабельність основних засобів зменшилася (14,48% в 2017 році і відповідно 7,1 у 2018 році). Зменшення показників рентабельності говорить про те, що в 2013 році основні засоби використовувалися менш ефективно, ніж в 2017 році.

Отже, найбільш активну частину основних засобів складає обладнання, використання якого значно впливає на фондovіддачу. Збільшення частки обладнання у загальному обсягу основних засобів є прогресивною тенденцією,

тому в факторному аналізі впливу та зміні значення цього фактора приділяється важлива увага. Технічні показники основного обладнання та показники ефективності його використання враховують галузеву специфіку.

3.2 Пропозиції щодо вдосконалення фінансового та податкового обліку основних засобів

Наявність основних засобів є головною умовою функціонування підприємства будь-якого виду діяльності та розміру. Вид діяльності підприємства визначає їх кількість, вартість, рівень оновлення та ступінь зносу. Основні засоби є необхідними для виконання процесу виробництва, адміністрування та збуту.

Ефективне використання основних засобів зумовлює необхідність впровадження на підприємстві науково обґрунтованої системи їх обліку, яка б відповідала вимогам управління. У системі фінансового та податкового обліку наявності та руху основних засобів визначальну роль відіграють концепція їх оцінки, яка повинна забезпечувати виконання принципу об'єктивності у формуванні фінансової та податкової звітності підприємства.

При аналізі законодавчо-нормативної бази з обліку основних засобів було визначено, що первісна вартість основних засобів формується до введення їх в експлуатацію. Але існують випадки, коли витрати, пов'язані з об'єктами основних засобів, включаються до первісної вартості основних засобів в процесі їх експлуатації (наприклад, ремонт). Оскільки, метою більшості суб'єктів господарювання є отримання економічних вигід, виокремлення капітального ремонту основних засобів є виправданим, адже це збільшує потужність,

підвищує продуктивність, усучаснює основні засоби, що приводить до збільшення майбутніх економічних вигід.

Організація обліку на ТОВ «Порошкові фарби України» відбувається з складанням типових форм первинних документів, проте, підприємство може самостійно реалізувати можливість їх удосконалення, враховуючи свої потреби управління, доповнюючи їх необхідними елементами або окремими додатками. Процес формування первісної вартості об'єктів основних засобів потребує значної уваги, оскільки після первісного визнання облік ведеться за первісною вартістю.

На ТОВ «Порошкові фарби України» об'єкти основних засобів можуть надходити внаслідок придбання, виготовлення, безоплатне отримання, внесок до статутного капіталу. Це позначається на складі витрат, які включається до первісної вартості. Всі витрати, пов'язані з надходженням об'єкта, підтверджуються окремими первинними документами, які відображають при їх здійсненні (рахунки-фактури, накладні, акти виконаних робіт та ін.). Проте в подальшому остаточна сума первісної вартості об'єкта, яка відображається в акті приймання-передачі й інвентарній картці, включає і витрати, понесені при їх надходженні. Вони фактично не підтвержені документально з її розрахунком, що впливає на можливості виникнення помилок у бухгалтерському обліку.

Для усунення вказаного недоліку пропонуємо скласти внутрішній документ - «Акт формування первісної вартості основних засобів». Для підвищення аналітичності обліку в ньому також відображати джерела їх надходження в аналітичному розрізі. Даний документ дозволить мати необхідне підтвердження визначеної первісної вартості основних засобів, тобто у ньому необхідно відображати склад витрат у аналітичному розрізі, які накопичують на рахунку 15 «Капітальні інвестиції», до моменту введення в експлуатацію об'єкта.

Таблиця 3.3 – Акт формування первісної вартості основних засобів

№	Найменування	Номенклатурний номер	Джерело отримання	Вартість, грн	Складові витрати							Первісна вартість, грн
					9 Витрати на будівельно-монтажні роботи	7 Рестраційні збори, державне мито та інші	8 Суми непрямих податків	9 Витрати на страхування ризиків	10 Витрати на транспортування, устаткування	11 Інші витрати	12 Всього, грн	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1												
2												
...												

Джерело: сформовано автором

У графі «Джерело отримання» слід вказувати яким чином об'єкт основного засобу надійшов на підприємство: придбання, виготовлення, безоплатне отримання чи внесок до статутного капіталу та номер документа, що це підтверджує. У графі «Складові надходження» слід формувати інформацію за сумами витраченими до введення в експлуатацію об'єкта основного засобу в залежності від джерела отримання, а саме:

- придбаних та створених основних засобів: вартість їх придбання з урахуванням додаткових витрат;
- безоплатно отриманих основних засобів: справедлива вартість на дату отримання з урахуванням додаткових витрат;
- внесених до статутного капіталу основних засобів: погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість з урахуванням додаткових витрат;
- переведенні до основних засобів об'єкти із оборотних активів (запасів): їх собівартість, визначена згідно з П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 «Витрати»;

Використання даного документа на ТОВ «Порошкові фарби України» під час отримання основних засобів вплине на рівень інформативності первинного обліку, дозволить більш детально проводити аналіз складових первинної вартості і контролювати правильність її визначення.

Що стосується дослідження формування системи податкового обліку на ТОВ «Порошкові фарби України» було виявлено, що на даному підприємстві не приділяють уваги важливості ведення податкового обліку. Але саме це, дозволило б підприємству уникнути можливості помилок у відображенні інформації про основні засоби у своїй звітності. Тому, пропонуємо ТОВ «Порошкові фарби України» вести окремо бухгалтерський та податковий облік, для збільшення можливостей не допустити помилок у відображенні інформації у фінансовій та податковій звітності.

Підприємство ТОВ «Порошкові фарби України» є платником ПДВ, та використовує загальний план рахунків для його обліку. Це не дає коректного відображення інформацію у декларації з податку на прибуток. Пропонуємо застосувати розроблену класифікацію субрахунків для більш аналітичного обліку податку на додану вартість, яка наведена у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Субрахунки для обліку ПДВ на ТОВ «Порошкові фарби України»

№ рахунка	Призначення
641/ПДВ	Розрахунки за ПДВ
641/ПДВ _{штраф}	Розрахунки з бюджетом за штрафними санкціями ПДВ
6431	Податкові зобов'язання підтверджені
6432	Податкові зобов'язання непідтверджені (очікувані)
6433	Податкові зобов'язання, що підлягають коригуванню
6441	Податковий кредит підтверджений
6442	Податковий кредит непідтверджений
6443	Податковий кредит, що підлягає коригуванню

Джерело: сформовано автором

Кожен із наведених субрахунків відіграє важливу роль у складному порядку ведення обліку податку на додану вартість. Субрахунок 641/ПДВ_{штраф} дозволить відстежувати заборгованість за штрафами, пов'язаними з податком на додану вартість та їх погашення, адже штрафи сплачуються не на електронний рахунок, а безпосередньо в бюджет. Це полегшує облік, оскільки інформація буде відображена більш аналітично, та дозволить відображати коректну інформацію на основному субрахунку 641/ПДВ.

Порівняння непідтвердженого (очікуваного) і підтвердженого податку на додану вартість дозволить перевірити достовірність облікових даних:

- наявність податкових накладних;
- уникнення подвоєння даних.

Так, сальдо субрахунку 6442 на кінець періоду буде показувати суму вхідного ПДВ із податкових накладних, іще не зареєстрованих, а залишок за субрахунком 6432 підкаже, що є постачання звітнього періоду, за якими податкові накладні ще не складені та/або не зареєстровані.

Також пропонуємо, вести окремий облік за операціями з податком на додану вартість і за операціями, звільненими від нього, для полегшення самоперевірки обліку розрахунків із контрагентами. Використовувати субрахунки 3611 «Розрахунки з вітчизняними покупцями з ПДВ», 3612 «Розрахунки з вітчизняними покупцями без ПДВ».

Це дозволить перевірити правильність нарахування податкових зобов'язань і податкового кредиту.

Аналітичний рахунок 6443 «Податковий кредит, що підлягає коригуванню» пропонуємо використовувати для таких цілей:

- для обліку коригувань податкового кредиту за бухгалтерськими довідками,
- за помилково отриманими або не отриманими від контрагента податковими накладними та розрахунками коригування.

Запропоновані пропозиції щодо ведення обліку податку на додану вартість, за яким виникає зобов'язання підприємства перед бюджетом при придбанні основних засобів, дозволить підприємству ТОВ «Порошкові фарби України» більш точно відображати інформацію про свій фінансовий стан у звітності.

Отже, можна зробити висновки, що бухгалтерський та податковий облік основних засобів має відмінності. Вони викликані різним методологічним підходом до формування витрат підприємства від операцій з основними засобами в податковому та бухгалтерському обліку. Тому з метою вдосконалення обліку основних засобів необхідно гармонізувати нормативні акти, що регламентують їх облік. Наведені рекомендації для ТОВ «Порошкові

фарби України» щодо формування додаткової облікової інформації в первинних документах основних засобів дозволять підвищити інформативність обліку, посилити його контрольні функції, приймати керівництву обґрунтовані управлінські рішення.

3.3 Пропозиції щодо вдосконалення організації аналізу ефективності використання основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України»

Останнім часом проблема ефективного використання засобів та ресурсів підприємства є дуже актуальною. Основні засоби становлять найбільш вагому частину активів підприємства, тому саме контроль за їх ефективним використанням та якісним станом стає головним завданням. Такий контроль можливий за допомогою періодичного проведення аналізу ефективності використання основних засобів, що є початковим етапом при проведенні аудиту ефективності використання основних засобів.

На ТОВ «Порошкові фарби України» не затверджена методика для оцінювання ефективності використання основних засобів, не розробленні власні форми для проведення аналізу, не ведеться документація про результати проведення аналізу ефективності основних засобів, що, на нашу думку, є важливим для організації економічно стійкої роботи підприємства.

Метою аналізу ефективності використання основних засобів є визначення забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошук резервів підвищення їх фондівдачі.

Інформаційною основою аналітичної роботи є матеріали бухгалтерського обліку, облікові реєстри, форми бухгалтерської звітності, форми статистичної звітності, інші джерела (дані проведених інвентаризацій, паспорт будівель,

інвентарні картки, договори лізингу, план технічного розвитку, патенти та ліцензійні договори, дані попередніх аудиторських перевірок тощо).

Методика аналізу ефективності використання основних засобів повинна враховувати низку принципів:

- функціональна корисність основних засобів зберігається протягом декількох років, тому витрати з їх придбання і експлуатації розподілені в часі;
- момент фізичної заміни (оновлення) основних засобів не співпадає з моментом їх вартісного заміщення, у результаті чого можуть виникнути втрати і збитки, що зменшують фінансові результати діяльності підприємства;
- ефективність використання основних засобів оцінюється по-різному залежно від їх виду, належності (власні, орендовані), характеру участі у виробничому процесі, а також призначення.

Методологія аналізу ефективності використання основних засобів передбачає визначення та розробку показників, коефіцієнтів, динамічних рядів; збір інформації та створення бази даних; аналіз та оцінку наявного стану, структури та потреби в основних засобах для комплексної оцінки діяльності підприємств; виявлення резервів збільшення обсягів виробництва продукції, а також вибір методів та способів аналізу.

Пропонуємо, узагальнити систему показників, які потрібно використовують під час проведення аналізу ефективності використання основних засобів. Система показників представлена у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 - Етапи та система узагальнюючих показників аналізу забезпеченості підприємства основними засобами та ефективності їх використання

Етап	Показники	Методи	Результат
Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами			
Аналіз динаміки, складу та структури основних засобів (ОЗ)	Фондоозброєність;	Горизонтальний та вертикальний аналіз; порівняльний аналіз; факторний аналіз	Оцінка співвідношення активної і пасивної частин основних засобів;
Аналіз руху і технічного стану основних засобів	Коефіцієнт зносу; коефіцієнт придатності; коефіцієнт оновлення; коефіцієнт вибуття; коефіцієнт приросту;	Порівняльний аналіз	Оцінка питомої ваги відновлених засобів та фізичного і морального їх зносу
Аналіз ефективності використання основних засобів			
Факторний аналіз фондівддачі	Фондомісткість; фондорентабельність; фондівддача;	Порівняльний аналіз за різними напрямками	Оцінка ефективності та інтенсивності використання ОЗ; характеристика величини прибутку на кожен гривню ОЗ

Джерело: згруповано автором на підставі [46; 48; 49; 51]

Таким чином, представлена методика дозволяє здійснити поглиблений аналіз фондівддачі як головного показника ефективності використання основних засобів та є одним з факторів інтенсивного зростання обсягу виробленої продукції. Даний показник характеризує виробництво продукції в розрахунку на

гривню їх середньої вартості. Аналіз фондівдачі проводиться за двома напрямками:

- вивчення впливу факторів на зміну фондівдачі;
- вивчення впливу фондівдачі на обсяг виробництва. Аналізуючи ефективність використання основних засобів, фактичний показник фондівдачі порівнюють з прогнозним, а також з фондівдачею інших підприємств цієї ж галузі.

Зростання фондівдачі – головний фактор економії коштів, вкладених в основні засоби. Крім того, для того, щоб визначити напрями вдосконалення різних груп основних засобів, потрібно зіставити темпи зміни фондівдачі в цих групах.

Отже, модель методики проведення аналізу ефективності використання основних засобів складається з таких етапів, як:

- 1) аналіз забезпеченості основними засобами (аналіз динаміки, структури та складу, аналіз технічного стану та оновлення основних засобів);
- 2) аналіз ефективності використання основних засобів (факторний аналіз фондівдачі, аналіз ефективності використання виробничих площ та екстенсивного й інтенсивного використання виробничого устаткування).

Крім того, зауважимо, що факторний аналіз фондівдачі, як загального показника ефективності використання основних засобів, є важливим етапом при проведенні будь-якого дослідження основних засобів. Він проводиться за двома напрямками: вивчення впливу факторів на зміну фондівдачі, вивчення впливу фондівдачі на обсяг виробництва. Результати дослідження, а саме зростання чи скорочення показника фондівдачі та за рахунок яких факторів, є важливим індикатором напрямів вдосконалення груп основних засобів та економії вкладених коштів.

Для зручності проведення аналізу ефективності використання основних засобів пропонуємо скласти внутрішній документ про перевірку коефіцієнтів використання основних засобів та показників руху основних засобів.

Таблиця 3.6 – Внутрішній документ для проведення аналізу ефективності використання основних засобів для ТОВ «Порошкові фарби України»

№	Показник	Формула	Попередній період	Звітний період	Відхилення
1	Фондоозброєність;	$\Phi_k/\text{Ч}$			
2	Коефіцієнт зносу;	$З_о/\Phi_k$			
3	Коефіцієнт придатності;	1-Кз			
4	Коефіцієнт оновлення;	Φ_v/Φ_k			
5	Коефіцієнт вибуття;	Φ_y/Φ_k			
6	Коефіцієнт приросту;	$(\Phi_v-\Phi_y)/\Phi_k$			
8	Фондомісткість;	Φ_k/V_{Π}			
9	Рентабельність;	$\Pi_b/\Phi_k*100\%$			
10	Фондовіддача;	V_{Π}/Φ_k			

Отже, пропонуємо ТОВ «Порошкові фарби України» проводити аналіз ефективності використання основних засобів, адже це дозволить підприємству володіти повною інформацією про стан та забезпеченість його основними засобами. Також, радимо використовувати запропоновану методику аналізу ефективності основних засобів та внутрішній документ для проведення аналізу ефективності використання основних засобів, що зробить процедуру проведення аналізу більш зручним.

Підсумовуючи третій розділ, слід зазначити, що до складу основних засобів ТОВ «Порошкові фарби України» входять такі групи основних засобів, як земельні ділянки, будинки, споруди та передавальні пристрої, машини та

обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інвентар (меблі), інші основні засоби, малоцінні необоротні матеріальні активи, інші необоротні матеріальні активи.

Загальна зміна рентабельності основних виробничих засобів дорівнює сукупному впливу факторів на зміну результативного показника. Зниження рентабельності основних виробничих засобів у звітному періоді у порівнянні з попереднім обумовлено, як свідчать результати факторного аналізу, надмірним зростанням вартості основних засобів.

Рівень фондоозброєності у 2018 збільшився в порівнянні з 2017 роком на 1,67, тобто в 2017 році на одного працівника припадало 100,12 тис. грн. основних засобів, а в 2018 році – 101,79 тис. грн., оскільки, незважаючи на зростання балансової вартості, збільшилася кількість працівників підприємства.

Коефіцієнт зносу основних засобів збільшився в 2018 році до 0,57, тобто рівень зносу основних засобів в 2018 році порівняно з 2017 роком збільшився на 0,05, це є негативним явищем, підприємству необхідно знижувати даний показник оскільки нормативним є значення менше 0,5. Коефіцієнт придатності основних засобів (0,43) в 2018 році показує, що значна частина основних засобів є придатною для експлуатації, і з розрахунків видно, що ця частина в 2018 році зменшилась на 0,05. Даний коефіцієнт є в нормі.

Фондовіддача в 2018 році мала тенденцію до зростання, а рентабельність в 2018 році мала тенденцію до спаду. Так, сума чистого доходу від реалізації на одну гривню основних засобів збільшилася у звітному періоді на 0,59, а рентабельність основних засобів зменшилася (14,48% в 2017 році і відповідно 7,1 у 2018 році). Зменшення показників рентабельності говорить про те, що в 2018 році основні засоби використовувалися менш ефективно, ніж в 2017 році.

Найбільш активну частину основних засобів складає обладнання, використання якого значно впливає на фондовіддачу. Збільшення частки обладнання у загальному обсягу основних засобів є прогресивною тенденцією,

тому в факторному аналізі впливу та зміні значення цього фактора приділяється важлива увага. Технічні показники основного обладнання та показники ефективності його використання враховують галузеву специфіку.

Процес формування первісної вартості об'єктів основних засобів потребує значної уваги, оскільки після первісного визнання облік ведеться за первісною вартістю. На ТОВ «Порошкові фарби України» об'єкти основних засобів можуть надходити внаслідок придбання, виготовлення, безоплатне отримання, внесок до статутного капіталу. Це позначається на складі витрат, які включається до первісної вартості. Тому процес формування первісної вартості об'єктів основних засобів потребує значної уваги, оскільки після первісного визнання облік ведеться за первісною вартістю. Запропоновано скласти внутрішній документ - «Акт формування первісної вартості основних засобів» для підвищення аналітичності обліку.

Дослідження формування системи податкового обліку на ТОВ «Порошкові фарби України» було виявлено, що на даному підприємстві не приділяють уваги важливості ведення податкового обліку. Пропонуємо ТОВ «Порошкові фарби України» вести окремо бухгалтерський та податковий облік, для збільшення можливостей не допустити помилок у відображенні інформації у фінансовій та податковій звітності.

Запропоновано застосувати розроблену класифікацію субрахунків для більш аналітичного обліку податку на додану вартість.

Наведені рекомендації для ТОВ «Порошкові фарби України» щодо формування додаткової облікової інформації в первинних документах основних засобів дозволять підвищити інформативність обліку, посилити його контрольні функції, приймати керівництву обґрунтовані управлінські рішення.

На ТОВ «Порошкові фарби України» не затверджена методика для оцінювання ефективності використання основних засобів, не розроблені власні форми для проведення аналізу, не ведеться документація про результати

проведення аналізу ефективності основних засобів. Метою аналізу ефективності використання основних засобів є визначення забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошук резервів підвищення їх фондовіддачі.

Запропонована методика проведення аналізу ефективності використання основних засобів та внутрішній документ для проведення аналізу ефективності використання основних засобів надає змогу здійснювати поглиблений аналіз фондовіддачі як головного показника ефективності використання основних засобів та є одним з факторів інтенсивного зростання обсягу виробленої продукції.

ВИСНОВКИ

У ході написання магістерської роботи було проведено дослідження теоретичних та практичних засад обліку основних засобів та розроблені пропозиції щодо удосконалення формування системи податкового та фінансового обліку основних засобів і аналізу ефективності їх використання на ТОВ «Порошкові фарби України».

Проведене дослідження дозволяє зробити наступні теоретичні та практичні висновки:

1. Основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)

Придбані/створені основні засоби зараховуються на баланс підприємства/установи за первісною вартістю. Первісна вартість - це історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів

Головними характеристиками податкового визначення основних засобів є матеріальність, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) спрямованість активів у господарській діяльності.

Найпершим і найважливішим моментом в обліку основних засобів є документальне оформлення операцій з ними.

Для обліку основних засобів Планом рахунків передбачені рахунки: 10 «Основні засоби» і 13 «Знос необоротних активів». Виділений рахунок 11 «Інші необоротні активи» сальдо якого разом з сальдо рахунка 10 «Основні засоби» відображаються в балансі загальною сумою за статтею «Основні засоби».

Метою економічного аналізу ефективності використання основних засобів полягає у визначенні забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошуку резервів підвищення фондівіддачі. Показники ефективності використання основних засобів досить суттєво впливають на показники фінансово-господарської діяльності підприємства, зокрема, виручку від реалізації продукції, робіт, послуг та фінансовий результат діяльності. При оцінці ефективності використання основних засобів необхідно враховувати особливості господарської діяльності, форму власності та стратегічну мету підприємства.

2. Підприємство ТОВ «Порошкові фарби України» являє собою товариство з обмеженою відповідальністю, створене згідно з законодавством України. Основною діяльністю є оптова торгівля хімічними продуктами. Метою діяльності ТОВ «Порошкові фарби України» є одержання максимального прибутку від господарської діяльності.

ТОВ «Порошкові фарби України» самостійно розробляє систему бухгалтерського обліку і контролю господарських операцій, затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації.

Аналітичний облік дозволяє здійснювати контроль за використанням, збереженням, технічним станом основних засобів, який підприємство ТОВ «Порошкові фарби України» веде по кожному інвентарному об'єкту в грошовій та натуральній формі, що забезпечує також надходження необхідної інформації про їх наявність і рух за кожною групою відповідно до класифікації, за місцями надходження та в цілому по підприємству. Облік основних засобів на ТОВ «Порошкові фарби України» відповідає всім необхідним вимогам нормативно-правових актів.

Аналіз показників фінансового стану показав, що на ТОВ «Порошкові фарби України» в 2018 році збільшилися загальна вартість майна, чистий дохід

від реалізації, собівартість, залучений капітал, валовий прибуток, чистий прибуток, фінансовий результат; знизився власний капітал. Таке коливання фінансових результатів могло відбутися за рахунок реструктуризації підприємства, оскільки відбулося збільшення оборотних фондів та зменшення необоротних активів. Щодо показників оцінки майнового стану підприємства, то в цілому можна сказати, що ТОВ «Порошкові фарби України» ліквідне підприємство, однак зменшилася частина власного капіталу і збільшилася частка залученого капіталу, але позитивним є те, що активи почали ефективніше використовуватися.

Рівень фондоозброєності у 2018 збільшився в порівнянні з 2017 роком на 1,67, тобто в 2017 році на одного працівника припадало 100,12 тис. грн. основних засобів, а в 2018 році – 101,79 тис. грн., оскільки, незважаючи на зростання балансової вартості, збільшилася кількість працівників підприємства.

Коефіцієнт зносу основних засобів збільшився в 2018 році до 0,57, тобто рівень зносу основних засобів в 2018 році порівняно з 2017 роком збільшився на 0,05, це є негативним явищем, підприємству необхідно знижувати даний показник оскільки нормативним є значення менше 0,5. Коефіцієнт придатності основних засобів (0,43) в 2018 році показує, що значна частина основних засобів є придатною для експлуатації, і з розрахунків видно, що ця частина в 2018 році зменшилась на 0,05. Даний коефіцієнт є в нормі.

Фондовіддача в 2018 році мала тенденцію до зростання, а рентабельність в 2018 році мала тенденцію до спаду. Так, сума чистого доходу від реалізації на одну гривню основних засобів збільшилася у звітному періоді на 0,59, а рентабельність основних засобів зменшилася (14,48% в 2017 році і відповідно 7,1 у 2018 році). Зменшення показників рентабельності говорить про те, що в 2018 році основні засоби використовувалися менш ефективно, ніж в 2017 році.

Найбільш активну частину основних засобів складає обладнання, використання якого значно впливає на фондовіддачу. Збільшення частки

обладнання у загальному обсягу основних засобів є прогресивною тенденцією, тому в факторному аналізі впливу та зміні значення цього фактора приділяється важлива увага.

Процес формування первісної вартості об'єктів основних засобів потребує значної уваги, оскільки після первісного визнання облік ведеться за первісною вартістю. Запропоновано складати внутрішній документ - «Акт формування первісної вартості основних засобів» для підвищення аналітичності обліку. Запропоновано застосувати розроблену класифікацію субрахунків для більш аналітичного обліку податку на додану вартість.

Наведені рекомендації для ТОВ «Порошкові фарби України» щодо формування додаткової облікової інформації в первинних документах, що до формування первісної вартості основних засобів, дозволять підвищити інформативність обліку, посилити його контрольні функції, приймати керівництву обґрунтовані управлінські рішення.

На ТОВ «Порошкові фарби України» не затверджена методика для оцінювання ефективності використання основних засобів, не розробленні власні форми для проведення аналізу, не ведеться документація про результати проведення аналізу ефективності основних засобів. Метою аналізу ефективності використання основних засобів є визначення забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошук резервів підвищення їх фондоддачі.

Запропонована методика проведення аналізу ефективності використання основних засобів та внутрішній документ для проведення аналізу ефективності використання основних засобів надає змогу здійснювати поглиблений аналіз фондоддачі як головного показника ефективності використання основних засобів та є одним з факторів інтенсивного зростання обсягу виробленої продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" від 18.05.2000 р. N 288/4509.[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
3. Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 28.02.2013р. № 336/22868.[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання" № 818 від 13.09.2016 р.[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16>
6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда" (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 "Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність" (зі змінами та

доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів" (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>

11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

12. Інструкція про інвентаризацію основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів та документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. № 69 (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>

13. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15>

14. Бухгалтерський облік за національними стандартами. — Т.: Економічна думка, 2013.

15. Величко О. Г., Голов С. Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні. — Д.: ТОВ «Баланс-Клуб», 2012.

16. Вітвицька Н. С., Кузьмінська О. Е. Контроль і ревізія: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Київський національний економічний ун-т — К.: КНЕУ, 2011.

17. Войнаренко М.П., Пономарьова Н. А., Замазій О. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2010.
18. Бухгалтерський облік основних засобів: від придбання до вибуття. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/4159>
19. Гавриловська Л. М., Ларіонова А. С. Фінансовий облік-1: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2014.
20. Борисов А.Б. Большой экономический словарь / А.Б. Борисов.– М.: Книжный мир, 2005.
21. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП «Рута», 2009.
22. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007.
23. Гарасим П.М., Кізіма А.Я. та ін Фінансовий облік і звітність на підприємствах різних галузей: Навч. Посібник / За ред. Хомина П.Я. — Тернопіль: Астон, 2008.
24. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. Фінансовий облік: Підручник для студ. вищ. навч. закл., напрям «Економіка і підприємництво», спец. «Облік і аудит» / Сергій Федорович Голов (ред.). — К.: Лібра, 2005.
25. Голов С., Пархоменко В. Новий План рахунків: побудова і застосування // Бухоблік і аудит. - №1. - 2009.
26. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз : навч. посіб. / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ПП «Рута», 2003.
27. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. - 2-ге вид.-К.: Лібра,

2004.

28. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. - К.: Екаунтінг, 2011.

29. 22. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: 2001 : Навч. посіб. / М.В. 88 Кужельний (ред.). — 6.вид. — К. : А.С.К., 2001.

30. Грабова Н. М., Кривоносов Ю. Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — К. : А.С.К., 2005.

31. Грачева О. Облік основних засобів // Спеціальна пропозиція до тижневика Дебет-Кредит.

32. Губачова О. Обираємо метод нарахування амортизації основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. — 2014.

33. Гусарова Л. В. Управління витратами: Загальні поняття про витрати і управління ними. Калькулювання витрат: Конспект лекцій для студ. спец. 8.050201 «Менеджмент організації» ден. та заоч. форм навч. / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. — К. : КНУБА, 2006. — 43 с. 27. Давидов Г.М. Аудит: Навч.посіб. — К.: Знання, 2012.

34. Дерій В. А. Контроль і ревізія: Курс лекцій. — Бучач: МІФ, 2013.

35. Дерій В. А., Кізима А. Я. Аудит: Курс лекцій / Тернопільська академія народного господарства. — Т.: ТАНГ, 2011.

36. Дікань Л. В. Контроль і ревізія (Загальна теорія): Конспект лекцій / Харківський національний економічний ун-т. — Х. : ХНЕУ, 2014.

37. Дорош Н. І. Аудит: методологія і організація. - К.: Товариство «Знання» КОО, 2011.

38. Єрмакова Н. Переоцінка основних засобі: тонкощі обліку // Все про

бухгалтерський облік. — 2014. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2012.

39. Завгородній В.П. Бухгалтерський облік, контроль і аудит в системі управління підприємством, — К.: Ваклер, 2011р.

40. Зубілевич С. Вимоги до аудиту в умовах реформування обліку і звітності в Україні//Бухгалтерський облік і аудит — 2013. — №10.

41. Ивашкевич В.Б. Проблемы учета и калькулирования себестоимости продукции. — М.: Финансы, 2004.

42. Іванчук Р. М., Бережна Т. Ф., Іванчук О. А. Ревізія і контроль: Навч. 89 посібник для студ. вищих навч. закл. / Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка; Інститут економіки та бізнесу. Кафедра фінансів. — Луганськ: Альма-матер, 2014.

43. Івата В. В., Ткаченко С. А., Шевчук С. В. Фінансовий облік. Практикум: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Національний ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова / В.Д. Пантелєєв (ред.). — Миколаїв : НУК, 2006.

44. Інвентаризація згідно П(С)БО. Дебет-Кредит. № 47. 2013 р. — С. 48-53. 40. Карпова Т. П. Управленческий учет: Учебник для вузов. — М.: ЮНИТИ, 2012.

45. Контроль і ревізія : Підруч. для студ. кооп. Вузів. - 2 вид., перероб. і доп. - К.: Ін Юре, 2008.

46. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. / Г. В. Савицька. – К. : Знання, 2008.

47. Контроль і ревізія: Метод. вказ. до семінар. і практ. занять для студ.

усіх форм навч. спец. 8.050106 «Облік і аудит» / Національний авіаційний ун-т / Марія Терентіївна... Львовочкіна (уклад.) — К. : НАУ, 2003.

48. Чумаченко М. Г. Економічний аналіз : навчальний посібник / М. Г. Чумаченко. – К. : КНЕУ, 2009.

49. Сопко В. В. Облік та аналіз в управлінні підприємством : підручник / В. В. Сопко, Г. М. Мельничук, Г. О. Науменко. – К. : Техніка, 2007.

50. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб. — К.: Товариство «Знання» КОО, 2011.

51. Чернелевський Л. М. Економічний аналіз на підприємствах промисловості і торгівлі : підручник / Л. М. Чернелевський. – К. : Міленіум, 2009.

52. Кравченко Л. И. Анализ хозяйственной деятельности в торговле: Учебник. — Минск: Высшая шк., 2005.

53. Крамаровский Л.М. Ревизия деятельности производственного кооператива. — М.: Финансы и статистика, 2011.

54. Крисюк В. І., Каленський М. М., Юрченко О. В. Ревізія і контроль в установах і організаціях бюджетної сфери: Навч. посіб. / Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. — К. : Видавництво Європейського ун-ту фінансів, інформ. систем, менеджменту і бізнесу, 2012.

55. Кузьмінський А.М. та ін. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. — К.: Вища школа, 2013.

56. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. — К: Каравела, 2012.

57. Мельник В. М. Контроль і ревізія діяльності підприємств (короткий курс): Навч. посібник / Одеський держ. ун-т ім. І.І.Мечникова; Інститут математики, 90 економіки і механіки. - О. : Астропринт, 2009.

58. Моссаковський В. Види обліку в сучасних умовах та їх обґрунтування // Бухгалтерський облік і аудит. — 2012.
59. Назарбаєва Р., Назарбаєва І. Основні засоби: бухгалтерський та податковий облік / Центр юридичного та бухгалтерського сервісу «Аверс». — Дніпропетровськ : Вид. Буд. «Баланс-Клуб», 2011.
60. Організація та методика економічного аналізу: Навчальний посібник для бакалаврів всіх напрямків підготовки. — Одеса, ОДЕУ. — 2010.
61. Теорія і методика документування в обліку і аудиті Ч. 1 : навч.-метод. посібник для студ. ЗДІА спец. 6.030509 «О і А» ден. та заоч. форм навчання / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Л.В. Таратута, Т.О. Меліхова, Л.А. Птіцина ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2011.

Додаток А

Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»			
			КОДИ
Дата (рік, місяць, число)			31 12 17
Підприємство ТОВАРИСТВО С ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»		за ЄДРПОУ	
Територія _____		за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання _____		за КОПФГ	
Вид економічної діяльності _____		за КВЕД	

Середня кількість працівників-¹ _____

Адреса, телефон _____

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	Код за ДКУД На початок звітного періоду	1801001 На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	(-)	(-)

Основні засоби	1010	253	215	
первісна вартість	1011	386	365	
знос	1012	(135)	(154)	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	135	154	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	48	51	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-	
з бюджетом	1135	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	-	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	48	51	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300			
Пасив		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	25135	25121	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-	
Неоплачений капітал	1425	(-)	(14)	
Вилучений капітал	1430	()	()	
Усього за розділом I	1495	25135	25121	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	

Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	34012	34010

Керівник

С.М. РУСАНОВ

Головний бухгалтер

Л.В.АРХИПОВА

⁻¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Б

Підприємство **ТОВ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ	
	01

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2017 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	169892	170632
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(147081)	(159091)
Валовий:		12415	11541
прибуток	2090		
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	-	-
Адміністративні витрати	2130	(-)	(-)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		1215	1919
прибуток	2190		
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:		5478	6181
прибуток	2290		
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	11	9
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:		4589	6499
прибуток	2350		
збиток	2355	(-)	(-)

Керівник
Головний бухгалтер

С.М. РУСАНОВ
Л.В. АРХИПОВА

Додаток В

Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»			
			КОДИ
Дата (рік, місяць, число)			31 12 17
Підприємство ТОВАРИСТВО С ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»		за ЄДРПОУ	
Територія _____		за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання _____		за КОПФГ	
Вид економічної діяльності _____		за КВЕД	

Середня кількість працівників-¹ _____
Адреса, телефон _____

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	Код за ДКУД На початок звітного періоду	1801001 На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	(-)	(-)
Основні засоби	1010	215	229

первісна вартість	1011	365	334	
знос	1012	(154)	(112)	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	135	154	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	48	51	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-	
з бюджетом	1135	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	-	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	48	51	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300			
Пасив		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	25121	23651	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-	
Неоплачений капітал	1425	(14)	(10)	
Вилучений капітал	1430	()	()	
Усього за розділом I	1495	25121	23651	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-	

Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	34010	34002

Керівник

С.М. РУСАНОВ

Головний бухгалтер

Л.В.АРХИПОВА

⁻¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Г

Підприємство **ТОВ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ	
	01

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2018 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	170632	221327
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(159091)	(198646)
Валовий:		11541	22681
прибуток	2090		
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	-	-
Адміністративні витрати	2130	(-)	(-)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		1919	11018
прибуток	2190		
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:		6181	5180
прибуток	2290		
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	11	9
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:		6499	3576
прибуток	2350		
збиток	2355	(-)	(-)

Керівник
Головний бухгалтер

С.М. РУСАНОВ
Л.В. АРХИПОВА

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги
до фінансової звітності»

КОДИ

Дата (рік, місяць, число) 31 | 12 | 17

Підприємство **ТОВАРИСТВО С ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Порошкови фарби України»**

за ЄДРПОУ

Територія _____

за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання _____

за КОПФГ

Вид економічної діяльності _____

за КВЕД

Середня кількість працівників-¹ _____

Адреса, телефон _____

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати
(Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	(-)	(-)
Основні засоби	1010	253	215
первісна вартість	1011	386	365
знос	1012	(135)	(154)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-

Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	135	154
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	48	51
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	48	51
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300		
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	25135	25121
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(14)
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	25135	25121
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			

Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	34012	34010

Керівник

С.М. РУСАНОВ

Головний бухгалтер

Л.В.АРХИПОВА

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

С.М. РУСАНОВ
Л.В. АРХИПОВА

Додаток Б

Підприємство **ТОВ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ	
	01

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2017 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	169892	170632
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(147081)	(159091)
Валовий:		12415	11541
прибуток	2090		
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	-	-
Адміністративні витрати	2130	(-)	(-)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		1215	1919
прибуток	2190		
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:		5478	6181
прибуток	2290		
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	11	9
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:		4589	6499
прибуток	2350		
збиток	2355	(-)	(-)

Керівник
Головний бухгалтер

С.М. РУСАНОВ
Л.В. АРХИПОВА

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги
до фінансової звітності»

		КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)		31	12	17
Підприємство ТОВАРИСТВО С ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»	за ЄДРПОУ			
Територія _____	за КОАТУУ			
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ			
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД			

Середня кількість працівників-¹ _____
Адреса, телефон _____

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Актив		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000		
первісна вартість		1001	-	-
накопичена амортизація		1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції		1005	(-)	(-)
Основні засоби		1010	215	229
первісна вартість		1011	365	334
знос		1012	(154)	(112)

Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	135	154	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	48	51	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-	
з бюджетом	1135	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	-	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	48	51	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300			
Пасив		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал		1400	25121	23651
Капітал у дооцінках		1405	-	-
Додатковий капітал		1410	-	-
Резервний капітал		1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	-	-
Неоплачений капітал		1425	(14)	(10)
Вилучений капітал		1430	()	()
Усього за розділом I		1495	25121	23651
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання		1515	-	-
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				

Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	34010	34002

Керівник

С.М. РУСАНОВ

Головний бухгалтер

Л.В. АРХИПОВА

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Керівник

Головний бухгалтер

С.М. РУСАНОВ

Л.В. АРХИПОВА

Додаток Г

Підприємство **ТОВ «ПОРОШКОВІ ФАРБИ УКРАЇНИ»**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ	
	01

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
на 31 грудня 2018 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	170632	221327
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(159091)	(198646)
Валовий:		11541	22681
прибуток	2090		
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	-	-
Адміністративні витрати	2130	(-)	(-)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		1919	11018
прибуток	2190		
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:		6181	5180
прибуток	2290		
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	11	9
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:		6499	3576
прибуток	2350		
збиток	2355	(-)	(-)

Керівник
Головний бухгалтер

С.М. РУСАНОВ
Л.В. АРХИПОВА